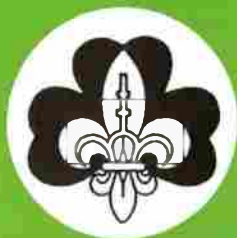

SKAUTING 8

Z OBSAHU:

KUCHAŘSKÝ
DEN

str. 11

JAK SI
PŘEDPLATIT
SKAUTING

str. 12

TÁBOROVÝ
INSPIROMAT

str. 16

PŘÍLOHA:
EXPERIMENTÁLNÍ
STEZKY

DUBĚN 1993
ROČNÍK 31

Krátce od Vás pro Vás	2-3
Historie	4-5
Skauské kalendárium DUBEN – KVĚTEN	
F. A. Elstner a lesní školy	
Mohyla na Ivančenu	
JAK SKAUTI POMÁHALI	6
„...jak dovedu nejlépe...“	7
Kdy bude u nás svoboda?	8
Má být skauting apolitický?	8
R&R	9
Velké legrace s vážným cílem	
Patron skautů	9
Vůdcům a vůdkyním	10-11
Přítalka a stříkačka	
Malý test pro vůdce – I.	
Angličtina pro skauty (3)	
KUCHAŘSKÝ DEN aneb Vaří vám na táboře taky maminky?	
Návrat zvonového stanu	
Vlčata	12
Vlajky šestek	
Jak si předplatit Skauting?	12
Upozornění pro předplatitele Junák hlásí	12
Táborový inspiromat	13
Diskuse – Názory – Kritika	14-15
Tradice a současnost	
Ad „Pomůže nám někdo?“	
Stydíme se za to, že jsme skauti?	
Jak působit na lidi, aby o nás věděli?	
Skauting naruby	
Ad „Je cosi shnilého“	
Indiánský ekosystém 1854	16
Den země	16
Evropské jamboree – evropská premiéra	17
Příručky pro skautky	18
Nápady „Klubu I“ – Trochu poezie	18
F. J. Pražák = Carte Maxima	19
Dokumentace skauské činnosti	19
PŘÍLOHA: Experimentální stezky	

Fotografie na obálce: Jiřina Homolková (1. strana)
František Bobek (4. strana 1x)
Milan Žaloudek (4. strana 1x)

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE

Jak skauti pomáhali (3)

18. Jamboree

PŘÍLOHA: Materiály náčelnictv k táborům

SKAUTING

měsíčník pro skauskou výchovu

vydává Junácká edice pro Český a Slovenský Skauting

šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová

redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Jiří Čejka	Jaroslava Pešková
Zdeněk Hájek	Tomáš Řehák
Milan Husák	Vlasta Šebestová
Nora Janotová	Ondřej Vanke
Vladimír Kopřiva	Jiří Zachariáš
Iva Macková	Jiří Zajíc
Michal Neděla	

Adresa redakce:

Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1

Cena výtisku 6,- Kčs

Předplatné na celý rok včetně poštovního 65,- Kčs

Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou

pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vracejí se na vyžádání odesílatele.

Uzávěrka 8. čísla byla 19. 3. 93

Termín pro odevzdání příspěvků do 10. čísla: 3. 5. 93

UZÁVĚRKA 10. ČÍSLA: 10. 5. 1993

BUDE...

Ivančena 1993

V sobotu dne 24. dubna 1993, na svátek sv. Jiří, rytířského patrona skautů celého světa pořádá Ostravská rada Junáka ve spolupráci s okresními radami Junáka ve Frydku-Místku a v Karvině i v letošním roce tradiční výstup na Ivančenu na paměť skauských činovníků, popravených v dubnu 1945. Trasa výstupu i sestupu nebude organizována – doporučeny jsou značkové cesty: modrá z Malešovic, modrá z Frydlatu n. O., červená z Ostravice s navazující modrou z Lysé hory, žlutá z Krásné s navazáním modré z Lysé hory a zelená z Krásné-Zlatníku s navazující červenou na Lysou horu a modrou k mohyle. Sestup se předpokládá do Frydlatu n. O.

Poněvadž se letos nebude konat skauské shromáždění, bude v blízkosti mohly vystavena k zápisu kronika Ivančeny a účastníci výstupu tam dostanou důkaz účasti. Ostravská rada Junáka zve skautky a skauty z celé republiky, aby výstupem ke skauské mohyle na Ivančenu a přiložením dalšího kamene k desetišticím, které se zde za mnoho let nahromadily, uctili památku všech příslušníků Junáka, padlých doma i za hranicemi v boji proti fašismu, za svobodu a nezávislost republiky. – Že –

Skauská půl

Tohoto roku připadá svátek sv. Juraja – patrona všech skautů na sobotu 24. 4. Po dohodě se skauty naší západoslovenské oblasti, chceli by sme oslávili tento sviatok spoločnou púťou ku kaplnke s rotundou sv. Juraja, ktorá sa nachádza v lesnatom pohorí na úpätí Považského Inovca. V nedelu ráno 25. apríla o 9.00 hod. bude slúžená prvá skauská sv. omša po obnovení skautingu na počesť nášho patrona a za všetkých, ktorí v minulosti položili svoje životy pre skauting. I keď v minulosti tento zaujímavý historický objekt navštevovali skauti a turisti jednotlivito, toho roku to bude po prvý raz, čo sa tam stretneme spoločne. Organizáciu stretnutia majú na starosti skauti z Piešťan. Zároveň pozývame na našu púť i bratov a sestry z Moravy a Čiech. Dostupné historické údaje: včasnorománska rotunda sv. Juraja pochádza z 9. – 10. storočia, adaptov

Skautskou pouť ke cti sv. Jiří, patrona skautů, 24. dubna 1993 s otcem biskupem pořádá a zároveň zve středisko sv. Václava v Rajhradě. Program je již od pátečního večera, spacáky s sebou! Sobota začíná od 9.30 vzlétčením vlajek a pokračuje mši sv. a besedou. Na odpoledne je připraven skautský program a hry, táborák...

4. memoriál náčelníka Rudolfa Plajnera se koná v sobotu 12. června 1993 v Beskydech. Pochod z Tesáku na Hostýn pořádá skauské středisko Holešov. Sraz je v 9 hod. na Tesáku. Od nádraží z Bystřice pod Hostýnem budou pro dopravu na Tesák připraveny autobusy. Baron

70. výročí založení skautingu ve Volyni bude slavnostně vzpomínáno v sobotu 22. května 1993.

Ivančena – foto Milan Žaloudek

vaná v 11. stor. a r. 1530, prestavba v r. 1655. Pôvodné murivo je do výšky 5–7 m. Spolu s kostolom v Kostolčanoch pod Tribečom patrí medzi najstaršie stavby na Slovensku. Má pôvod vo Veľkomoravskom období. Vykopávky – stopý osídlenia zo staršej doby železnej, súvisia s opevneným hradiškom na vrchu Marhát (748 m n. m.). Slovanské osídlenie od 9. do 13. storočia.

Údaje pre účastníkov: Na turistickú mapu č. 3 Považský Inovec je pri ceste I. tr. Piešťany – Topoľčany asi 10 km od Piešťan obec Nitr. Blatnica (242 m). Zo zast. autobusu od orientačného slúpu sa dáte po zelenej značke do pohoria. Táhle stúpanie sa zvyšuje až po rázce (400 m n. m.) – bývalá horáren. Ďalej už dojdete po žltej značke až ku kaplnke (450 m n. m.). Pred rázcestím vpravo je prameň pitnej vody.

Trasa cca 4 – 5 km trvá asi 1 hod. 15 min. J. Bojanovský – Pepča

Situace finančního zajištění časopisu do konce roku je již vyřešena.

Jak si předplatit příští ročník časopisu SKAUTING?

Nalistujte si stranu 12!

Nabídka všem skauským oddílům. Řádu let vykonávaná strážní a průvodcovskou službu v národní přírodní rezervaci Drbákov-Albertovy (Bílá) skály. Domnívám se, že by toto území mohlo být vědeckým cílem výletů skauských oddílů. Mohu zajistit cenově dostupné ideální tábořiště téměř na hranicích národní přírodní rezervace u Slapského jezera. Ti, kteří by chtěli přenocovat ve dvouúložkových chatkách turistické základny na Často-boři, mohou si je zajistit u TJ Tatran Sedčany (pan Václav Kalenský). Naučná stezka je otevřena podle povahy počasí, nejdříve však od dubna do konce října.

Rcibin-F. Veselý
264 01 Sedčany 112,
vůdce oldskautů Sedčany

Naše národní tradice je KŘESŤANSKÁ. Proto tu jsme, proto hledáme jednotu ducha i síly a proto se snažíme dáti naší mládeži to, co z ní má vytvořit rytíře vůle, srdce a ducha pro budoucí boje a vítězství.

Proto se obrácíme dnes k mládeži, chtějící jí ukázat tu nejlepší cestu a poprosit ji a zapřísáhnout, aby po ní šla. Aby po ní šla i tenkrát, když chůze po ní bude se rovnat mučednictví a třeba i bláznovství.

Máme před sebou svůj vznešený národní cíl. V přívalu současných bouří nevidíme ho ještě tak zcela jasně, ale v těžkých dnech neurčitosti nám pomůže víra. Víra nám praví, že Bůh stvořil náš národ, že ho tu chce mít, že to byl On, který určoval jeho úkoly v dějinném společenství a závodění a On ten národ položil do této krásné země, v níž, díky Jemu, dnes ještě žije. On sám mu přidělil půdu a tolik půdy, aby ho mohla uživit. On přes tisíciletí nad tím národem bděl a On mu dal svaté strážce a přímluvce. Nebojme se, dějinné poslání našeho národa nebylo ještě zcela dokončeno! Připravujeme raději naše mladé lidi pro život tak, aby byli schopni uhodnout tu pravou hodinu, vytyčit ten správný způsob, jak v příslušné době národ dobře a správně vést. Mladí touží po boji, nadšení a vzruchu.

Podníit však mládež k nadšení a sebevědomé práci pro národ v době, kdy nelze očekávat brzkých a očividných úspěchů, ach, to je mnohem těžší, k tomu je třeba mnohem vyšších sil a pohnutek...

Štěpán Kardinál Trochta

8. 1. 1939 na 1. valném sjezdu sjednoceného Junáka

1. oddíl Junáků byl ve Volyni založen 10. dubna 1923 bratrem Antoninem Bizkem, synem zdejšího mlynáře. Již v téme roce uskutecnili svůj létní tábor na břehu řeky Volynky nedaleko Malenic. 1.

Již si vedl dobře a svoji činnosti upoutal i pozomost děvčát. Tak se stalo, že v roce 1926 založila sestra Antonína Bizka 1. družinu divčů. Skautská idea od těchto časů ve Volyni nezanikla ani po řadě pozdějších násilných přerušení činnosti. Za nacistické okupace byli vězněni čtyři naši bratři JUDr. Jan Buděšinský, Stanislav Helfert, Erich Lederer a Jan Šimák. Ti ze jmenovaných byli popraveni a bratr J. Šimák zemřel krátce po válce. Nový rozmach skautingu ve Volyni

začíná ihned po skončení války v r. 1945.

V krátké době vznikly dva oddíly chlapecké a dva divčů, při kterých se sdružovala i včítá a světloušky. Tehdy to bylo skautování na nece-lych pět roků. Zůstaly jenom vzpo-mlínky a nesvoboda. Jaro roku 1968 přivítalo opětne obnovení skautské činnosti v naší vlasti. Za- vláda radost a chuť do další práce! 28. října 1968 vysadili volyňští Ju- náci při příležitosti 50. výročí vzniku ČSR lípu a pojmenovali ji lípu ABS. A opět nám byly dopřány pouze krátké tři roky činnosti. Po prázdninách roku 1970 na základě „příkazu“ jsme museli předat všechny tábornický inventář a ma- jetek OV SČM.

Již 2. prosince 1989 se sešla na výzvu bratra střediskového vedou- cího Jaroslava Pobudy – Čerkesa připravná skupina pro obnovení skautské činnosti ve Volyni. Nebylo všechno snadné, ale upřímná chuť do nové práce byla silnější nadevše! Cílem snahy nás starších bylo na- bidnout nejmladší generaci děti tu nádhernou ideu mládí a romantiky, kterou jsme prožívali tehdy v roce 1945 po osvobození my. 15. čer- vna 1991 jsme slavnostně odhalili v těsné blízkosti Svojsikovy lípy památník u příležitosti nedo- žitých devadesátin bratra Dr. Ru- dolfa Plajnera a na paměť 10. vý- ročí desítedenní návštěvy manže- lu Plajnerových u nás ve Volyni.

Oldskauti na cestách

Při Okresní radě Junáka ve Frýd- ku-Místku existují „Kluby oldskau- tů“ téměř při všech střediscích a kromě další výchovné i veřejné prospěšné činnosti pořádají „vý- šlapy“ s určitým zaměřením. V po- slední době Klub OS v Šenově při- pravil výstup do Beskyd na česko- polský vrchol Čantoryje s večer- ním posezením v Nýdku, klub OS F-M výstup na nedaleký Ondřej- ník, zakončený besedou s býva- lým zemským náčelníkem Junáka bratrem Lumírem Jedličkou a klub OS 9. střediska pochod na trati Vra- timov–Řepišťe–Sedlště s prohlíd- kou „Lašské jizby“ a okolí. Na zá- věr roku uspořádali oldskauti 31. pro- since 1992 na Bezučově vyhlídce v Sedlštích „rozloučení se starým rokem“ se slavnostním táborovým ohněm.

Maugli

Na počátku jara oslavil své 70. narozeniny bratr Evžen Stáfl-Káj z Havlíčkova Brodu. Skaut od klu- kovských let, vychoval řadu skvě- lých chlapců, ale vrcholem jeho skautské stezky se stala příprava vůdců, které věnoval s láskou celý svůj zralý věk, až jako vůdce lesní školy, nebo jako výchovný zpravo- daj ORJ. Vytvořil osobité, duchovně i prakticky hluboké pojetí skautské- ho života, které předává dál.

Jeho rozsáhlý archiv a sbírky skaut- ských realií všeho druhu nemají obdoby. Je opravdovým znalcem historie našeho hnutí a jeho záslu- hou přežily troji dobu mlčení cenné dokumenty. Práce obětavého vůd- ce a poučeného dokumentaristy byla oceněna řadou skautských vyznamenání i zlatou lilii v trojístku. Přejeme jemu i sobě, aby ještě dlou- ho šil dobré poselství skautingu naší Vysocinou, která zvedá své úbočí i naše srdce ke kolébce če- ského junáctví - Svojsikovým Vorlo- vům. *Kruh absolventů bývalé havlíčkobrodské LŠ*

Jizerská sova není další druh so- vy, to jen středisko Wataki z Jab- lonce n. N. založilo v roce 1991 no- vout tradici nejen pro jablonecké skau- tiky a jejich příznivce, ale i zájemce a kamarády z dalších měst.

V oddílech se ladilo, co se dalo, od fléten a kytar počínaje, přes hous- ličky, violoncelly, ale i obyčejnou židli konče a svolávaly se mimofradné schůzky na sezpívání. Někdo více a pociťují, aby se co nejlíp umlíst, někdo jen aby si pro radost zazpíval. Písničkovou soutěž o putovní skle- něnou „Jizerskou sovu“ zahájili či- novníci, oldskauti a přátelé z Wa- takí blokem písniček s kytarou, ba- sou, violoncellem a dokonce i se saxofonem, aby naladili všechny na palčičnou soutěžní teplotu. A pak už se střídá jedna skupina za dru- hou, dokonce i světloušky si to chťe- jí rozdat se svými staršími ses- tričkami a brášky. Aby se diváci me- zi střídáním skupin nenudili, je zde soutěž: „Z které knížky je tento ú- ryvek?“ A na všech v sále pak leží tíha rozhodnutí, kdo se nejvíc líbil a kdo na další rok bude moci chovat Jizerskou sovu. Na připravené pa- píry si každý zaškrtně, komu nejvíc fandí a už čeká sčítací komise.

Víšní se snažili, ale první může být jen jeden a bylo to ve II. ročníku Ji- zerské sovy opět světloušky od sestry Amazónky a bratra Fausta ze stře- diska Křišťál. Radost jim zářila z očí, že na další rok je sova opět jejich! Středisku Wataki a jejich obětav- cům spadl kámen ze srdce, že vše klapalo a my jim i touto cestou dě- kujeme, že založením této pěkné tradice, smelující příznivce skau- tingu a hudby dohromady.

Evka ze střediska Nova z Jablonce n. N.

Již čtvrtou výstavu, tentokrát na- zvanou Naše hobby - sběratelství uspořádalo v březnu 34. středisko Ostříž z Prahy 4.

OMLUVA: V čísle 6 se vlo- dila chybička do letopočtu zvolení Lady B.-P. světovou náčelní (1910... a then, str. 5), správné datum je 1930.

Znak Dne sestřerství najdete na str. 7 uprostřed.

Znaky WAGGGS jsou na str. 10, nahore starý trojlístek, schvá- lený roku 1935, dle novy, plat- ný od roku 1991.

Skauting nie je len hra

„Skaut je ochráncom prírody a cen- ných ľudských výtvorov“. Po výzve Lesnej správy o pomoci pri zbere šišíek smrekovca opadáveho (mod- řinu) pre potreby výsevu do lesnej školký sa naši skauti a roven 1. zbo- ru Slovenského skautingu v No- vom Meste nad Váhom ihned při- hlásili. Zber sa koná v poľosi Hór- čanskej doliny asi 10 km od nášho mesta, v čase víkendových dní. Práca je to zaujímavá, avšak zdí- havá, pretože šišíky smrekovca o- padávajú sú malíčké a ľahké. Cena za 1 kg skla stanovená na 7 Sk. I keď sa zdá, že v dnešnej cenovej relácii to nieje veľa, predsa i na tom sa dá úsilovnou prácou zaro- biť. A tak naši skauti a roveni v rámci svojich výchádzok do prírody pri plnení skautskej praxe spojiť zá- bavné s užitočným a konečný vý-

sledok priniesie ošoh obidvom stra- nám. Veď už prvý víkend nazbie- rali spoločne vyše 80 kg šišíek. Skauti budú spoločne s členmi Po- lovnického združenia v poľosi Hór- ka nad Váhom pokračovať v opra- ve 7 krmelcov pre vysokú zver a i keď už bude predajme počasie, naďalej ich doplná senom a krí- vom v celom polovnickom revíri. Taktiež budú sa starať o prístrešky pre bažantov a jarabice. V zim- ných mesiacoch mali skauti mož- nost pozorovať jeleniu, dančiu a srnčiu zver priamo pri krmelcoch i vo voľnej prírode, robí si poznám- ky a načrty. Polovnické združie- niam za túto výpomoc bezplat- ne prenajímajú svoju chatu vysoko v horách Považského Inovca pre naše skautské hry. To je ďalší prí- klad vzájomnej spolupráce ochrá- ncov prírody. *Pepča*

DUBEN – KVĚTEN

- 16.4.1935** - k vyjádření příslušnosti našich skautek ke světovému sdružení skautek je pro ně zaveden modrý látkový trojlístek jako podklad slibového odznaku
- 18.4.1968** - první schůze HKVS v období „pražského jara“
- 19.4.1946** - Kurz ŮLS v Jinošově na Moravě – „Jinošovský dekret o uspořádání čl. Lesních škol, jejich organizací a programu
- 21.4.1990** - po 19. letech opě (v pořadí 4.) Georgiáda pořádáná střediskem Uhřetěves
- 21.4.1990** - pořadatelská účast skautů při návštěvě papeže Jana Pavla II. v Praze
- 23.4.1922** - povinný sjezd všech klubů OS na Zbraslavi
- 23.4.1933** - skautské slavnosti ve Zlíně
- 24.4.1919** - vznik prvního oddílu B.P. skautů v Bratislavě (slib na Železném Studníčku). Oddíl pracuje dodnes.
- 24.4.1945** - na sv. Jiří, patrona skautů, bylo popraveno nacisty pět ostravských skautů. Na jejich paměť roste od roku 1946 kamenná mohyla na Ivančence.
- 25.4.1947** - začíná návštěva ředitele mezinárodní skautské kanceláře, vůdce LŠ v Gilwellu J.S. Wilsona u nás. Trvá do 6. května.
- 25.4.1926** - valný sjezd skautů Podkarpatské Rusi v Užhorodě
- 26.4.1969** - v Olomouci se koná první seminář skautských dopisovatelů a tiskových zpravodajů Junáka
- 27.4.1924** - likvidační sjezd Skautů práce v Praze. SP se slučuje se Spartakovými skauty a vzniká organizace Spartakovi skauti práce
- 28.4.1991** - začínají skautské slavnosti v Žitíně k 80. výročí založení skautingu
- 1 .5.1948** - 7. klub OS Varjag Praha byl převzat Sokolem Praha – Nusle. Jeho loděnice převzal TJ Slovan Rudé Právo – tak zanikl jeden z nejaktivnějších klubů OS

- 1.5.1968** - předsídila světová skautská kancelář z kanadské Ottavy do Ženevy, kde od roku 1970 sídlí ve vlastním skautském domě
- 3.5.1930** - jubilejní skautská akademie na oslavu 10. výročí dívčího skautingu v Kolíně
- 3.5.-11.5.1991** - mezinárodní instruktorská lesní dívčí škola v Zubří u Nového Města na Moravě pod vedením ses. Anny Machové
- 4.5.1926** - zavedena „střední“ lilie na občanský oděv a klobouk
- 6.5.1862** - zemřel Henry David Thoreau – „přírodní“ filosof, spisovatel, přírodovědec a ekolog
- 7.5.1932** - velký propagační skautský den okresu Bratislava-město
- 9.5.1920** - přehlídka a hold Svazu junáků skautů prezidentu republiky a svému protektoru T. G. Masarykovi
- 10.5.1922** - vydán Skautský almanach (kalendář) – první skautská ročenka, kterou sestavil Fr. Stehlik, člen 1. klubu OS. Tyto skautské kalendáře pak vycházely až do zákazu 1940
- 11.5.1929** - Hlavní stan vodních skautů uspořádal Jubilejní slavnosti vodních skautů na Střeleckém ostrově v Praze k 10. výročí založení vodního skautingu
- 12.5.1969** - Zvláštní senát krajského soudu v Praze provádí rehabilitaci neoprávněně odsouzených členů Junáka z května 1952
- 14.5.1934** - otevření Skautského domova v Třebechovicích pod Orebem
- 14.5.1990** - otevřena 1. výstava skautských odznaků a významů v Planetáriu v Praze ze sbírky Petra Molíka

Ze skautského kalendáře br. Punčocháře vybral a doplnil – Windy

Windy děkuje všem, kteří nepřehlédli dvě chyby v Kalendáriu. Opravte si, prosím, v č. 4 – Kipling zemřel 18. 1. 1936 a v č. 5 – V. Fanderlík se narodil 11. 2. 1907. – W –

Lesní školy jsou nejsilnější radostí mého života.

První kurs 1923, v tiché oboře jemčinské, to je pro nás, chlapce se třemi wigwamy na šátku, hotový začátek nového věku, letopočet, ve kterém naše milé hnutí pokračuje dodnes.

Budiž mi proto dovoleno, abych prozradil, jak to vlastně bylo:

Hubert S. Martin, ředitel mezinárodního ústředí a veliký Rover před Hospodinem, byl nám hostem na skautských slavnostech v roce 1922. Tehdy jsme spolu mnoho mluvili o budoucnosti skautské kultury v Československu.

Mr. H. S. Martin trval na tom, aby Československo vyslalo žáky do anglického Gilwell Parku a po jejich návratu zřídilo vlastní středisko táborové výchovy vůdců.

Bylo to především jeho přání a jeho úsilí, jež dalo nám poznání tento nečekaně bohatý obor skautské kultury.

Byl jsem s Ernie Dickem zařazen do mezinárodní družiny 26. kursu G. P. a pak jsem ještě dlouho pobyl v Anglii jako host pana Martina. Byl mi umožněn přístup do všech složek anglického skautingu, do ústředí, do oddílů, do prodejen, do společenských středisek, poznal jsem tu zkrátka kořen a původ vynikajícího ducha britské asociace.

V roce 1923 znamenala taková zkušenost mnoho. Slibil jsem tehdy drahému příteli, že uvedu v Československu v život československý Gilwell, Lesní školy. Náčelnictvo Svazu mě návrhy uskutečnilo.

Frank Alexander Elstner

úryvky z časopisu Skaut-Junák, 17. ročník, 1923

F. A. ELSTNER A LESNÍ ŠKOLY

Je tomu víc než půl století, kdy skládal svůj skautský slib. Je jedním z té staré gardy A. B. Svojsíka, jež prorážela myšlenky junáctví a dávala základy naší skautské organizaci. Sám zakladatel ho poslal v roce 1922 do Anglie, aby tam absolvoval slavný Gilwell. V šesti týdnech tvrdé školy poznal, co má dát naší mládeži. A když se potom vrátil, pověřil ho profesor Svojsík založením lesní školy pro ins-

z lesní školy v Jinošově

truktory, kterou také v roce 1925 vedl.

A dál?

To byl řetěz pracovních úkolů při výchově nových vůdců, byli zapotřebí při rozšiřujícím se hnutí skautingu v Čechách i na Slovensku. Nikdy z něho nebyl hodnotami a řady ověřený činovník, protože pracoval v pozadí a připravoval mládež ty nejlepší chlapce a muže jako její vedoucí. V tom je cena F. A. Elstnera. Když už se pak věnoval výhradně cestovatelské a publicistické činnosti, ověřoval si na svých cestách nabyté zkušenosti, sílu a nezlomnou vůli. Skautská výchova tu byla podrobena těžké zkoušce a každá úspěšně zakončená cesta byla současně i absolutním jeho skautské praxe i skautské mravní výchovy. Naposled pak ještě po odmítnutí předával své nezměřitelné zkušenosti v létě roku 1945, kdy vedl Chodskou lesní školu. I po další dvacetileté přestávce nabídl své síly, aby se

Frank Elstner (vlevo) s ABS a Josefem Horkým

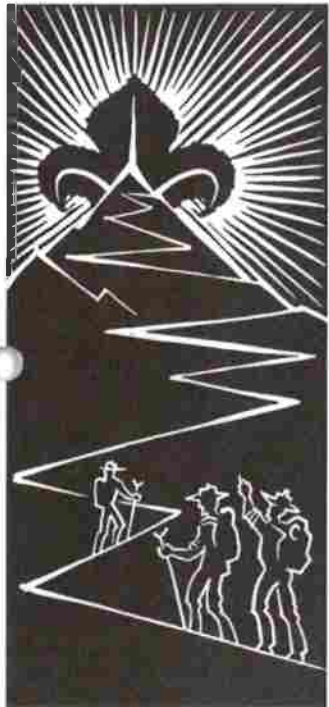
nově nastupující generace vůdců mohla opřít o vyzkoušené znalosti, ověřené v neuvěřitelně tvrdých podmínkách.

V. Pechar, úryvek – Skauting 12/1969

Mnozí z vás v těchto dnech vzpomínají, jak za doby nesvobody, vždy v sobotu nejbližší svátku sv. Jiří, nesli svůj kámen na mohylu, která roste už od podzimu 1946 a je u nás snad nejslavnějším památníkem – aspoň mezi skauty a trampy. Ano, uhodli jste – je to mohyla na Ivančence.

Na horském hřebenu Ivančena, táhnoucím se od Lysé hory až k Frýdlantu, stojí uprostřed horské doliny viditelná ze všech stran, prostá kamenná mohyla. Je to jediný památník skautského vůdce Vlády Čermáka a roveří Vládi Pacha, Oty Kleina, Milana Rottera a Quido Němce, kteří byli 24. dubna 1945 popraveni v Polském Těšíně fašisty.

Mohyla na Ivančence

Lilie skautská! Krásné znamení bratrství, úcty k přírodě, náročnosti k sobě. Tak jako Ivančenu, ten pomník z kamene, stavíme pevnou hráz proti vši zlobě.

Ladislav Rusek–Šaman

menší destrukční práce a připravovali se na vojenské akce, jakmile budou muset Polské Těšínsko vyklidit. Organizace však byla odkryta a došlo k zatýkání. Protokoly se po obsazení Slezska Němci dostaly do rukou gestapa. Tehdejší vedoucí byli zčásti zatčeni a někteří uprchli do zahraničí. Vedení přebírá 19-letý skautský vůdce Vláda Čermák. Junák je na podzim roku 1940 rozpuštěn. Junáci však navazují styk s ústředím odboje a v práci pokračují. Odboj slezských junáků je název organizace, který byl 13. listopadu 1943 přijat pro další práci, které se zúčastní i nejunáci. Jsou to hlavně spojky s partyzány a ilegální organizace KSČ, lidé, kteří opatřují falešné doklady a pracují na společném díle. Rok 1945 již jasně mluví o tom, že tato část lidských dějin se pomalu, ale jistě uzavírá. A junáci myslí na konečnou fázi svého boje. Začíná horlivá shánka po zbraních. Asi v polovině února přichází při jejich opatrování Klein a Rotter do styku s konfidenty gestapa. Čermák se o věci dovídá, varuje ostatní, ale přece jen se v práci pokračuje. Tragédie začíná 31. března, kdy se sešli V. Čermák, V. Pach, M. Rozsypal a M. Kublák na známém tábořišti slezských skautů – na Chladné vodě pod Lysou horou. Zde bylo rozhodnuto, že odsun členů bude ve čtvrtek 5. dubna do Beskyd, odkud se povede akce proti ustupujícím Němcům. Zbraně byly nedávno shozeny ve Frýdku. Čermák s Pachem se druhého dne vydali dále na Visalaje, Samčanku, Smrk, Podolánky, domluvit se s partyzány o rozdělení skupiny, a co dál. Vrátili se z Ostravy 2. dubna v noci. Ve vzduchu vonělo jaro a svoboda. Ale již v úterý 3. dubna byli prozrazeni a začalo zatýkání.

V noci mezi 23. – 24. dubnem odjel první transport smrti do Polského Těšína, kde byli popraveni.

Ostrava se s nimi rozloučila při jejich pohřbu pompézně. V obrovském průvodu šli vojáci naši i sovětsí, zástupci národního výboru, legionáři, skauti, sokoli i civilové. Loučili se se svými syny – hrdiny odboje. Jejich nejbližší přátelé 6. října 1946 založili kamennou mohylu, o které vypráví odlišný vedoucí Sláva Moravec, takto:

„V ten den jsme byli s oddílovou radou Junáka, kterou jsem vedl, na výpravě. Šli jsme z Jestřábi, kde jsme měli velmi dob-

Foto Hanvsek, Vsetín

Foto archiv V.N.

ré kontakty s hajným Kaniokem. Udělali jsme krátkou zastávku na hřebenu Ivančeny. Byl tehdy pošmourý, nevlidný den. Chlapci z oddílu rozdělávali oheň, abychom se aspoň trochu zahřáli. Já a Jaroš Rozsypal jsme za pomoci dvou hřebíků a sekery postavili ten první kříž. Měli jsme s sebou i zapečetěnou lahvičku se zprávou. Šlo nám tehdy o to, aby dospívající hoši získali hluboký citový zážitek, aby prostě věděli, že hoši ve stejném věku, jako oni – ve chvíli, kdy to bylo třeba – položili život.“

Je paradoxní, že po letech už nebyli hrdinové. Byli skauti a to vadilo. Protože nebyl skauting a vše o něm se muselo potlačit. I národ musel zapomenout. Ale co svědomí, to také?

„Muselo se potlačit, tak jako myšlení lidí po celých 42 let. Od roku 1964 řečnil u mohyly Gaučo. Po jeho násilné smrti jsem tuto štafetu převzal já, a to v tom nejmizernějším čase potlačování. Zatýkali mě ve vlaku, o týden dřív jsem za pobuřování putoval do vazby, „napíchli“ mi telefon... Po 40. výročí jsem dokonce musel podepsat prohlášení, že nebudu řečnit a dva dny před Ivančenu mne opět major s kapilánem přišli na to upozornit – jinak mne čekají 3 roky „natvrdo“. Nevadilo – řečnil Šedá a já vám poděkoval. Vlk se nažral a koza zbyla celá.

Foto Windy

Za ta léta jsme si zvykli u mohyly mít své „estébáky“. Ani nám je dlouho neměnili. Přijali jsme je „za vlastní“. Dělalí svou práci a my je už zdravili „aho!“. Leželi s námi na Hradové i u mohyly. Nahráli si nás, nafilmovali a šli svou cestou oni i my,“ vzpomíná Dáblík.

A tak mohyla rostla z rukou procházejících. Kdysi v hustém lese, pak řidším, dnes na holém návrší. S prvním březovým křížem a pak dalšími a dalšími. Jsou zde i kameny z odlehkých koutů republiky, z And, Kordiliér, Himaláje, Austrálie, Kavkazu, ale je zde i kámen z Měsíce, který z Ameriky poslal kosmonaut Neil Armstrong, americký skaut, na Ivančenu.

Z Trampa 1990 a archivních materiálů br. Windyho připravila Káča

JAK SKAUTI POMÁHALI

Pokračování z minulého čísla.

Špalek

Pavel

Dan

Jura alias Dick

První peníze přišly od delegátů mimořádného sněmu, kteří vybrali mezi sebou asi 3.000 Kčs, od účastníků kongresu ICCS v Praze, z výtěžku z koncertu skupiny Hop-Trop a celopražské hry Honba za Golemem.

Ke konci listopadu se na nás ze všech stran začal hrnout materiál a peníze, a to v množství, které vyvrátilo nejen pochumné věšty některých činovníků ÚR, ale i naše opatrné očekávání. Začínalo se nám to vymykát z ruky, mimo jiné i proto, že Iva, jediný pracovník ústředí mezi námi, dlouhodobě onemocněla. Proto Špalek navrhl, aby Pať, který beztak chtěl ze svého dosavadního zaměstnání odejít k 31.12., dal výpověď o měsíc dříve a byl po dobu přípravy celé akce zaměstnán na ústředí tak, aby se mohl celodenně věnovat přípravě akce. Pať souhlasil a díky pochopení svého zaměstnavatele a pružnosti ÚR začal obíhat úřady již od nejbližšího pondělka s pověřením ÚR v kapse. Jako první přepadl Červený kříž. Je nutné zdůraznit, že lidé z ČSČK se k nám chovali skutečně skvěle a všemožně nám vycházeli vstříc. Mimo jiné i proto jsme se rozhodli, že celou akci podnikneme právě ve spolupráci s ČSČK. Počátkem prosince byla na našem kontě již částka 200.000 Kčs a dohodli jsme se s ČSČK, že nám pokryje náklady na dopravu částkou 85.000 Kčs. Za cca 200.000 Kčs jsme nakoupili asi šest tun potravin, především cukru, oleje, sušeného a kondenzovaného mléka, masových konzerv, mouky, těstovin a dětských výživ.

V této době se opět vrátila uzdravená Iva a k práci skupiny se připojil Achim. Byla to pomoc velmi vítaná, protože počínaje koncem listopadu nebylo dne (včetně sobot a nedělí), kdy by do skladu nedorazilo auto s materiálem. Některá přijížděla dopoledne, jiná večer. Vyjimkou nebyla ani tři nákladní auta denně. Skladiště v Libni začalo prskat ve švech. A to i přesto, že jednu Avii s vybraným materiálem jsme poslali na vystavbu uprchlického tábora v Sanopších, budovaného organizací Humanity Star, která nás požádala o pomoc.

Díky pochopení 34. střediska Ostřiz v Praze 4 se podařilo problém skladovacích prostor vyřešit, protože nám poskytli svou vlastní klubovnu. Právě včas. Přesně podle harmonogramu začali 3.12. ostravští skauti nakládat do vagonů materiál ze severní Moravy a Slezska. Z Brna odeslali obdobnou zásiilku za jižní Moravu o týden později.

V polovině prosince jsme na kontě měli skoro 300.000 Kčs. Po konzultaci s ČSČK jsme „den D“, tedy den odjezdu stanovili na sobotu 9. ledna. Jako cíl bylo určeno město Vinkovci, v „horké“ oblasti východní Slavonie – město na samé hranici chorvatských a srbských jednotek. Trochu nám všem při tom zatrnulo...

Nový rok nezačal pro naši akci dobře. Naše skladiště v prostorách klubovny 34. střediska bylo přes vánoční svátky vykradené, část materiálu (naštěstí nijak zvlášť velká) byla odcizena. Nejhorší ale bylo to, že neznámí zloději zbytek materiálu vyházeli z obalů, které střediska a oddíly pečlivě podle našich pokynů připravily. Na zlikvidování následků této vandalské akce jsme měli jen 3 dny, ale za zcela mimořádného vypětí členů střediska Ostřiz a dalších přivolaných oddílů roverů a rangers jsme to vše stihli.

Samotné nakládání kamionů proběhlo ve čtvrtek 7. a v pátek 8. ledna. Tentýž den jsme také materiál proclili. Zcela jsme zaplnili dva velké kamiony, které pobraly větší část sesbíraného šatstva (asi 30 tun) a všechny zakoupené potraviny (asi 6 tun). Na poslední chvíli se také Achimovi podařilo zajistit doprovodné vozidlo. Šlo o vojenský UAZ štábní úpravy, který jsme ještě v noci z pátku na sobotu přemalovali na bílo (se zeleným vojenským autem jsme tam jet opravdu nemohli) a opatřili jej znaky Junáka a Červeného kříže.

Celou doprovodnou skupinu sestavoval Pať a počítalo se, že také bude celou akci řídit. Starosta br. Navrátil ale na poslední chvíli rozhodl, aby celou akci řídil Špalek, který ještě 24 hodin před odjezdem vůbec s účastí na cestě nepočítal. Stalo se, jak bylo rozhodnuto. Osm účastníků výpravy: Špalek, Pať, Achim, Jura, Pavel, Gogo, Dan a Svišť, 2 kamiony ČSAD Praha západ s řidiči a zástupkyně Červeného kříže paní Nad'a Křížová vyrazili v sobotu 9.1.1993 z Prahy. Reportáž o cestě vám přineseme v příštím čísle.

Podle záznamů z Paťova deníku sestavil a fotografie přidal Špalek

Pať

Achim

Gogo

Svišť

SKAUTSKÝ SLIB

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

- sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době
- plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské
- duši i tělem být připraven pomáhat vlasti i bližním.

Po složení slibu mohou věřící skauti připojit prosbu: K tomu mi pomáhaj Bůh.

SKAUTSKÝ ZÁKON

1. Skaut je pravdomluvný
2. Skaut je věrný a oddaný
3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným
4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta a skautky
5. Skaut je zdvořilý
6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvarů lidských
7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců
8. Skaut je veselý myslí
9. Skaut je hospodárný
10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích

Toto znění slibu a zákona bylo schváleno V. valným sněmem Junáka v dubnu 1992.

Kresba P. Joubert

Častokrát slychávám požadavky sester a bratří, že by velmi nutně potřebovali „něco“, podle čeho by „vykládali“ slib a zákon. Konečně i nejčastější výhrady vůči novému znění slibu zněly podobně: „Jak to budeme těm dětem vykládat...?“ Vím, že „vykládky“ skautského zákona, slibu a hesla mají u nás dobře doložitelnou tradici sahající až ke Svojsíkovým Základům (většinu kapitol na toto téma zpra-

„Kdo je sám k sobě přísný, musí přiznat, že se lži dopustil už ve chvíli, když požádal kamaráda, aby mu dal opsat domácí cvičení. Vědomě tím porušil „pravidla hry“, která platí ve škole a říkájí, že úkol musí dělat každý sám. Proti prvnímu bodu zákona se proviníme, když si necháme ve škole při vyvolání napovídat nebo sami napovídáme jiným. I to je jistá forma lži: snažíme se oklamat učitele.“ (str. 46)

způsobuje takovou „mravní slepotu“ našich dětí, zcela bez „polehčujících okolností“ zkoumat, čím k ní přispívám já sám svým mravním (případně duchovním) postojem, a co pro takové děti může skutečně učinit náš oddíl. Po takové „diagnóze“ je pak třeba zahájit „léčení“, které musí směřovat k vytvoření už zmiňovaných předpokladů jak na straně dítěte, tak na straně mě i ostatních členů oddílu. V příští části bych chtěl ukázat, jak takový pokus o „diagnózu“ a následnou „terapii“ může vypadat. V pozadí bude to, co je obsahem našeho slibu a některých bodů zákona; na mysli při tom budu mít děti mladšího skautského věku.

Pokračování příště.

Edy

„...jak dovedu nejlépe...“

coval tehdejší mistonáče Jan Novák). I v dnešní době jsou k dispozici „výklady“, které by rozhodně měl mít po ruce každý řádný skautský vůdce a vůdkyně. Před několika týdny vydal Miloš Zapletal příručku „Skautský oddíl II“⁽¹⁾ – a v ní je skoro 80 stránek věnováno problematice skautského zákona, slibu a hesla – tím srozumitelným způsobem, jak jen to Miloš příkladně dovede. Pro poněkud náročnější čtenáře je pak vhodný spisek bratra Jaromíra Marka – Markýze „Po stopách junáckých myšlenek“⁽²⁾. A konečně těm, kteří by si vůbec nevěděli rady s „výkladem“ nového znění slibu, byla co 5. sněmu věnována „První pomoc“⁽³⁾. Jsem ale přesvědčen, že skutečná potíž, která souvisí s prolnutím slibu, zákona a hesla do života našich dětí, vězí vlastně jinde:

a) Ve schopnosti náš slib, zákon a heslo „vykládat životem“ – tedy vlastním životem vůdců a vůdkyň, životem dětí i životem našich oddílů.

b) Ve schopnosti pravdivě si uvědomit vnitřní podmiňky (duchovní, duševní i tělesné), za kterých je vůbec reálné náš slib, zákon a heslo svým životem opravdu naplňovat.

Myslím, že právě tady je skutečná příčina našich potíží. Tak, jako sebelepší vůle nestačí k tomu, aby člověk bez přiměřených předpokladů a průpravy přeskočil latku ve výši 2 metrů, tak ani od nás a našich dětí není možné očekávat, že bez splnění určitých předpokladů a určité průpravy zdoláme vysoce umístěnou „latku“ požadavků na mravní jednání, které před nás staví náš slib, zákon a heslo.

Celou tuto situaci se pokusím osvětlit nejdřív na příkladě.

Miloš Zapletal při výkladu 1. bodu zákona (tj. pravdomluvnosti) mimo jiné píše:

Ten, kdo zná dnešní děti a jejich postoj ke škole, tuší, že tohle děti jen tak snadno „nevezmou“. Sám jsem byl před několika měsíci pozván na rádcovský kurs, kde z více než deseti budoucích mladých skautských vychovatelů nikdo nepovažoval opisování, napovídání nebo používání taháků za něco nepřipustného – ba právě naopak! Byli to ochotní hájit jako přátelskou službu, podnikavost, spravedlivou reakci na „nemožnost“ učitele ap. V takové situaci – a jsem hluboce přesvědčen, že se netýká jen prvního bodu našeho zákona a vztahu ke škole – nám žádný „výklad“ nepomůže. Tady musíme jít hloub: zjistit, co v tom kterém případě

Na svatého Jiří
vylézají z děr
hadi a štiři.

Z Čech

Ilustrace Karel Svolinský, Český rok – Jaro

Kdy bude u nás svoboda?

Tehdy,

- až i ty pochopíš, že mít neznamená všechno, že mnohem více je dát.
- Až zapomeš na obvyklé „Já chci“ a zeptáš se: „Co by sis přál?“
- Až svůj loket nepoužiješ k získání pozic, ale nabídneš jej tomu, kdo klesá.
- Až vyměníš šekovou knížku za útlý svazek poezie.
- Až místo „Nemám čas“ odpovíš „Pomohu ti“.
- Až místo „Beru“ řekneš „Vezmi si“.
- Až místo kletby zazpíváš píseň.
- Až se na něho neušklíbneš, ale daruješ mu úsměv.
- Až pro své pohodlí přestaneš zabíjet ty, kteří se ještě nenarodili.
- Až před bolestí druhého nezavřeš oči, ale otevřeš své srdce.
- Až místo závisti řekneš „Přeji ti to“.
- Až necháš dorůst stříbrný smrk v parku a spokojíš se s trochou chvoji.
- Až místo prospěchu začneš hledat krásu.
- Až spolkeš vyčítku či ostré slovo a zkusíš říci „Jsem rád, že jsi“.
- Až místo hněvu půjdeš setřít dětskou slzu.
- Až dokážeš řev motoru vyměnit za tichou horskou stezku.
- Až místo v pěst, sepeš ruce k modlitbě.

Podle sestry M. Hřebačkové zapsala Jana Pražáková
Ze střediskového časopisu Kruh, Praha
Grafika Ladislav Rusek-Sáman

Demokracie není pouze formou státní, nýbrž také metodou všeho veřejného i soukromého života, je názorem na život. Podstata demokracie je shoda lidí, jejich mírné obcování, láska, lidskost. Stát není jen mechanismem, politika není jen dovednou státní a diplomatickou technikou, stát je společenstvím občanů na rozumných a mravních základech. Jestliže život jednotlivců má smysl jen sub specie aeternitatis, platí to také o politickém společenství těch jednotlivců. Stát má hlubší smysl, než se to na venek jeví v té směsici jednotlivých akcí a akcíček. Stát má smysl duchovní, smysl mravní.

Z poselství TGM dne 28. října 1928

MÁ BÝT SKAUTING APOLITICKÝ?

Na Albertovských roverských besedách se několikrát hovořilo o tom, co je politika a jak je to s apolitičností skautingu. Názory se různily od zcela záporných, které dokonce prohlašovaly politiku za špinavost až po její velkou obhajobu a chválu. Je to problém natolik závažný, že bychom se mu měli věnovat a je dobře, že časopis Skauting k tomu otevřel prostor již článkem E. Pachmanna v 5. čísle 1992. Slovo politika pochází od řeckého názvu města – polis nebo – polites, což znamená občan a spolu s judaistickořeckou morálkou a římským právem a organizací je jedním z pilířů naší civilizace. Mistrovství správy věcí veřejných v řeckých městských státech a neutuchající úsilí o jejich demokratický způsob řízení nás dodnes udivuje a naplňuje úctou. Největší z filozofů nejen řeckých, ale i světových, Plátón, věnoval politickým problémům mnoho myšlenek, a i dnes bych doporučil roverské družině, aby si od něho přečetla „politickou výchovu“. V našich roverských letech jsme se hodně inspirovali také „Úvodem do politiky“ od Harolda Laskiho, ale četli jsme i „Vladaře“ Niccolò Machiavelliho, který svým utilitarismem uvrhl na politiku poněkud nepřívětivý pohled.

V minulosti se opakovaně stalo, že bylo využito vynikajících skautských výchovných prostředků k nečistým ideologickým cílům. Je známo, že Mussoliniho organizace mládeže zvaná Balilla nebo pověstná německá Hitlerjugend používaly velmi mnoho prvků skautské výchovy, a to s takovou obratností, že na venek působily impozantně a oklamaly i některé přední skautské vůdce, kteří se o nich pochvalně vyslovovali. Bylo to však ještě před druhou světovou válkou, kdy svět netušil, do jaké katastrofy se řítí, právě díky mládeži odchované těmito organizacemi. Mnoho podnětů k politickým úvahám pro roverský kmen najdeme i dnes v „Otevřeném listu skautům“ od Frederika Van Eedena, který nám předestírá problém, který byl často politicky proti skautům zneužíván, totiž otázka Burské války. V podstatě šlo o to, že skauti slibující věrnost a službu své vlasti pak ve válečném konfliktu stáli proti sobě. Jsem přesvědčen, že právě to, co Eeden v roce 1911 vytýká skautům, bylo obrovským mravním motivem, mnohokrát ještě umocněným první a druhou světovou válkou, které vytvořily myšlenkový kadlub nové generace zastánců Deklarace lidských práv, generace světoobčanů světovéku, jak by to nazval Radim Palouš. Je to úctyhodná řada politiků, vědců i prostých občanů, kteří právě v nejnámavějším období, kdy se v nás rodí mravní citění, byli ovlivněni skautskou výchovou a přijali by i dětské mihavou představu světového bratrství skautských ideálů, které spojují svět. Dnes,

na konci druhého tisíciletí, jako zralí mužové počínají tento program uskutečňovat, aby ho předali dalšími generacím. Politika je neobyčejně důležitá a může být snadno zneužita především mezi lidmi, kteří o ní nic nevědí nebo ji pohrdají. Proto tím více ji musíme věnovat pozornost. Je to však program až pro věk roverský a samozřejmě oldskautský. Pro typický skautský věk (11 – 15 let) se krom pravidel obecného slušného meziklasického chování politické problémy řešit nehodí, poněvadž jim děti ještě nerozumějí. Pokud bychom chtěli chápat skauting jako apolitický, bylo by lépe říci, že skauting není ve službách žádné politické strany. Zkuste si sestavit seznam osobností, které prošly skautskou výchovou a ve své činnosti nebo ve svých pracích a projevech se ke skautingu hlásí. Uvidíte, jak mnoho z nich působilo nebo dosud působí v politickém životě v nejširším slova smyslu.

Racek
Kresba Baden-Powell

Do Prahy přijeli přednadvárem členové rakouského programového týmu pro dospívající mládež, vedení „Bundesmeisterem“ Petrem Kerblem. Víkend strávili v debatách a diskusích s našimi programovými týmy pro R&R. Domnívám se, že praxe našich blízkých sousedů je v mnoha ohledech i pro nás velice zajímavá a proto následující řádky mohou některé naše vůdce inspirovat.

Velká legrace s vážným cílem

Nejdříve však snad malé představení rakouského skautingu jako celku. Dnes je ve hnutí evidováno cca 30.000 členů. Každému středisku (je jich celkem 300) předsedá „rodičovské sdružení“, jehož členy jsou i vedoucí střediska (vždy muž a žena). Každé středisko – Gruppe – má svého zástupce v zemském výboru. Těch je, podle právního uspořádání, devět. Představenstvo země – Land – tedy tvoří zástupci středisek a dále zodpovědný představitel a představitelka, kteří jsou automaticky členy ústředí – Bund. Členové Bundestýmu jsou zároveň zemskými zpravodaji pro některou z věkových sekcí. Přímá vazba mezi středisky a ústředím neexistuje – a také není potřeba, protože vše zajišťuje země. Ze čtyř věkových kategorií jsou roveři a rangery v Rakousku tou nejstarší. Jsou to dívky a mládenci od 16 do 20 let. Jejich činnost je velice různorodá, ale je zde

jedna zásadní věc – názor, že cílem výchovy není pěstovat vůdce. Výchovný proces však každopádně musí být ukončen do dovršení 20 let. Déle totiž nikdo v rakouském skautingu nemůže být a je vypouštěn do praktického života. Tento zdánlivě surový krok na druhé straně pomáhá mladým lidem snáze pochopit své místo ve společnosti, každý si uvědomí, co skautingem získal. Činnost mladých lidí však odchodem z hnutí nekončí – scházejí se dále v klubech, pracují jako dobrovolníci v nemocnicích a sociálních zařízeních i jako vůdci nebo členové old-skautských gild.

Střediska a země pořádají velké množství různých aktivit, ale mladí lidé si vždy přejí stáhnout se do „své“ věkové skupiny, občas i kluci a dívky zvlášť. Roveři potřebují mnoho porozumění. Žijí dneškem a nepřemýšlí o zítřku. Úkolem roverských klubů je vytvářet ovzduší porozumění. Rolí dospělého vedoucího je v tomto případě fungovat ne jako rodič, šéf či učitel, ale jako přítel, který kmen podporuje a dodává nápady do činnosti. Jejich uskutečnění je však již věcí roverů. Podniky pro rovery jsou děleny na projekty, akce a angažovanost. Projektem je rozuměna činnost, orientovaná spíše na normální život, než na skautský. Je dlouhodobější. Akce jsou jednorázové, často tvoří doprovod projektu a slouží převážně k pobavení a rozptýlení. Angažovanost je zpravidla jednorázová soustavná veřejně prospěšná činnost jednotlivce během již zmíněného odchodu z hnutí.

Snad nejvíce pozornosti je věnováno právům projektů. Jejich úkolem je dodat

přání a nápady do programu. Motivují všechny zúčastněné a prohlubují přátelství mezi nimi. Nezávislost kmene a jeho samospráva jsou velice motivujícími prvky – slouží k získávání peněz a různých pracovních příležitostí, odpovědnosti za materiál a klubovnu. Projekty jsou uskutečňovány v několika fázích:

- impuls
- příprava
- rozhodnutí (opravdu do toho jdeme?)
- hromadění informací
- nácvik
- uskutečnění
- přezkoušení funkčnosti
- zakončení (dokumentace a popularizace)
- oslava
- rekapitulace s odstupem času

Zvláště předposlednímu bodu věnují naše sestry a bratři větší pozornost, než je u nás zvykem. Ale proč ne? Vždyť setkání s přáteli i z jiných kmenů a jejich seznámení s úspěchy a problémy může být přínosem pro všechny.

Každý kmen si začátkem roku naplánuje vlastní činnost, která zpravidla vychází z několika ústředím doporučených okruhů. Mladí lidé si zároveň zodpoví otázku, čím bude následující rok pobytu ve kmenu přínosný pro ně osobně, pro skautské hnutí a pro celou společnost. Oznaky nejsou zapotřebí.

Takto tedy funguje výchovný program, postavený na výchově osobnosti, která odchází ve 20 letech z hnutí do přátelsky otevřené a zlidštěné společnosti.

Ondra Vanke

Informace o akci ORTEL 1993 – celostátním srazu R&R, na který jsme Vás upozorňovali v 5. čísle, najdete v Junák hlásí č. 20, který je přílohou tohoto čísla!

Nezapomněte, že první sobota v květnu je jeden z hlavních termínů výzvy k roverským setkáním. (Skauting č. 7, str. 9.)

PATRON SKAUTŮ

Svatý Jiří je pro nás hlavně symbolem. Symbolem nesmířitelnosti vůči lhostejnosti, nevšímavosti a aroganci, které nás oklopují. Je tak představitel bojů Dobry s drakem Zla, které nemusí být vždy jen mimo nás. Svatojiříská legenda nás vždy znovu zaujme smyslem pro opravdovost.

Z historického hlediska o svatém Jiří víme to, že byl plukovníkem ve vojsku římského císaře Diokleciána. Když začalo pronásledování křesťanů, vystoupil neohrožený na jejich obranu a v roce 303 byl umučen v palestinském městě Lyddě.

Svatý Jiří se stal jedním z nejpopulárnějších světců, zejména na křesťanském východě. Nejznámější legendární příběh vypráví o záchráně princezny Cleolindy z moci draka, oblíbený zejména pro alegorický a etický smysl této legendy, kdy statečnost a dobrota srdce vítězí. Vítězí ten, kdo se nevzdává a neustupuje, když přijdou těžkosti.

Svatý Jiří jako symbol rytířství a skautingu k nám přišel z Británie. Avšak právě dnešní generace může být rytířstvím oslovena. Ne rytířstvím železných pánů na koních ve zbroji, ale rytířskými vlastnostmi. Ty ostatně musel každý adept prokázat. Měl být štědrý, nezištný, oběta-

Plastika – Jiří Netik

*Před svatým Jiřím
nevytáhně trávu ze země
ani kleštěma,
ale po Jiřím ji nezatiučeš zpátky
ani kladivem!*

Z Čech

vý, uctívý k paním a dívkám, čestný a věrný svému králi. Snad výčet rytířských ctností není z dnešního pohledu úplný, je ale nesporné, že zlatá doba rytířství, vrcholící dobou Jana Lucemburského, si těchto vlastností vážila a velice je respektovala.

U nás slavíme svátek sv. Jiří 24. dubna - o den později, než všude ve světě. To proto, že 23. duben je zasvěcen zemskému patronu, biskupu a mučedníkovi, sv. Vojtěchu.

Přesto však nás vzpomínka na sv. Jiří na dálku spojuje se 16 milióny skautů na celém světě. Vždyť kousek tohoto světce v sobě nosí každý z nás.

O. V.

Úplný cyklus svatojiříské legendy o čtyřicetipětí výjevch můžeme spatřit na stěnách hradní síně v Jindřichově Hradci. Pochází z první poloviny 14. století a zobrazuje světcovy skutky a zážitky a jeho smrt.

Velká sbírka soch a obrazů sv. Jiří je shromážděna na zámku Konopiště.

Bronzová socha sv. Jiří na třetím hradním nádvoří v Praze, vytvořená v roce 1373 bratry Jiřím a Matyášem z Kluzě (Kolože). Je jedním z nejvýznamnějších projevů gotického sochařství (po požáru v 16. století byl kůň i drak přelit renesančně). Podle tohoto sousoší vytvořil malíř Josef Mánes svůj známý prapor pro Jednotu Říp v Roudnici: statečný rytíř s vlajícím pláštěm na vzpínajícím se koni v ornamentálních rozvinutích, mezi nimiž lze tušit rotundu na Řípu.

Když kapitán Gidney, vůdce výchovy scoutmasterů anglických, referoval o proslulé škole Gilwellské, byl to jeden z nejskvělejších okamžiků kongresu. On, štíhlý muž ve skautské košili, se šedým šátkem gilwellským kolem krku, osobně vzor prvotřídního skauta i vůdce oddílů, stavěl přítomným funkcionářům celého světa na oči svůj obraz skauta. Má-li skauting dávat lidem svého typu, t.j. lišící se svými kvalitami od běžné generace, musí tento požadavek uplatnit především na vůdci. Ten musí být vzorem skauta. Pak nebude povrchním v oceňování svých hochů a povede je ne podle knih, ale podle ducha, jímž je sám naplněn.

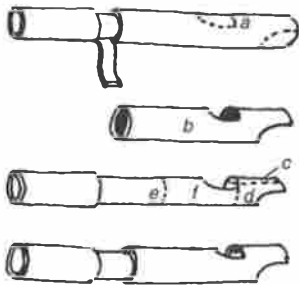
F. Elstner o pařížském kongresu, 1923, kalendář Junáka

TÁBORY SE BLÍŽÍ

- Inspiraci na táborové stavby najdete na straně 13 a 20.

- Nezapomeňte nejméně 2 měsíce před táborem zajistit povolení hygienika (viz příloha Skautingu č. 7).

- Hledáte kuchaře na tábor? Čtěte str. 11.
- Materiály náčelníctev k táborům budou přílohou příštího čísla.

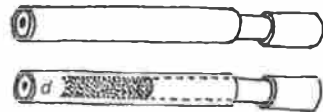

Píšťalka a stříkačka

Potřeby: vrbový prut, který už „má mizu“, ostrý nůž, hřebík.

Prut (pokud možno bez rašicích oček) se přizřízne na patřičnou délku, která se bude „otloukat“ a na horní ploše se vyřízne zářez (a). Po „otlučení“ prutu stříkací nože ze všech stran po celé délce se tato část (b) sevře v dlaně a otočí kolem osy prutu. Bylo-li mizu dost, celý proužek kůry se sloupne bez poškození. V místě, kde končí kolmá část zářezu, odloupneme proužek dřeva (c) a odřízneme i špalíček (d), který se vsune na své původní místo v kůře. Zbývá část dřeva prutu (e) se

trochu zkrátí (o část f) a zasouvá se do píšťalky zezadu. Podle míry zasunutí se řídí výška tónu píšťalky.

U stříkačky se také odřezává špalíček v přední části (d), ale ten se musí v místě „duše“ probodnout hřebíkem. Po vsazení zpět do kůry máme stříkačku. Kůru nad špalíčkem je třeba omotat několikrát nití, aby se tlakem vody nevysouval.

Malý test pro vůdce – I.

Zkus poctivě odpovědět na třináct otázek. Za každé ANO získáš bod.

1. Dokážeš projevit nesouhlas s druhými bez nepříjemného vystoupení, hádavého tónu a ironie?
2. Máš smysl pro humor?
3. Dokážeš přijmout beze zloby vtip mířený na tebe?
4. Umiš napomenout chlapce, děvče nebo družinu, kteří tě zklamali, aniž zvýšíš hlas, ztratíš náladu či podlehneš vzteku?
5. Může se každý skaut, každá skautka spolehnout na tvé slovo?
6. Máš dobrý vztah i k těm, které musíš často napomínat?
7. Máš dobrý vztah i k těm, kteří stále přicházejí s nerozumnými nápady?
8. Chováš se ke všem stejně, nemáš v oddílu oblíbenec?
9. Dovedeš pochválit bez slůvka „ale“? (Děláte to celkem dobře, ale mohlo by to být lepší)
10. Míváš zpravidla dobře připravený program oddílových podniků?

11. Dovedeš změnit program, změní-li se náhle situace?
12. I když přijde na výlet méně chlapců než děvčat, než očekáváš, neztratíš náladu?
13. Umiš zastavit hru v nejlepším?

Třináct bodů získá jen geniální vůdce a vůdkyně (anebo ten, kdo je k sobě naprosto nekritický). Deset bodů je velmi slušný výkon, který svědčí o dobrých vůdcovských schopnostech. Dostačuje i sedm bodů. Jestliže zůstaneš pod touto hranicí, je to signál, že musíš na sobě ještě hodně pracovat.

Tento test můžeme i trochu pozměnit. Pokud máš v oddíle jednoho nebo dva zástupce, odpovězte na otázky každý samostatně. Nejdřív sám za sebe, pak i za svého zástupce případně i za třetího člena vůdcovského triumvirátu.

Shodnete se, nebo zjistíš, že sebe vidíš jinak, než tě vidí druzí? Můžeš se z toho poučit?

Není na škodu, když test necháš vyplnit někomu, kdo již oddíl opustil (ovšem v dobré shodě) a může ti říct, jak tě asi viděl jako svého vůdce. I tady se mnohé dovíší!

Z knihy Václava Břicháčka Skautský oddíl I.

Nejpodstatnější znak každé dobré výchovy je to, že výchova vede k sebevýchově.

František Čáda

ANGLIČTINA PRO SKAUTY (3)

Headquarters [hedkwot:ez] náčelníctvo nebo ústředí

Adult Supporters [sə'pɔ:təz] přátelé skautingu, kteří skautské hnutí podporují

Executive profesionální skautský činovník

Chairman [čéamən] předseda rady

Secretary [sekretəri] jednatel

Treasurer [težerə] pokladník

Scout Group - středisko

Group Scout Leader (GSL) - střediskový vůdce

Wood Badge Course [wud bæ dʒ kɔ:s] lesní škola

Wood Badge je odznak, který nosí absolventi lesní školy, říká se: **He has the Wood Badge** = má lesní školu.

Gilwell [gilwel] nejstarší lesní škola

Addressing the people in Scout (Guide Movement)

address [ə'dres] oslovit

people [pi:pl] lidé

Hello! How are you? [hə'ləu! hau a: ju:ʔ] Nazdar! Jak se máš?

You shake the left hand.

shake [šeik] potřásti

left [left] levý, **right** [rait] pravý

hand [hend] ruka

Am. Hi! [hai] nazdar, ahoj

brother Scout [brəðə] bratr – pouze, když o někom hovoříme

sister Guide [sista] sestra – „ „ „

Upozornění: V češtině se můžeme oslovit „bratře“, „sestro“ nebo řekneme „bratr Novák“, „sestra Helena“. V angličtině je to jinak: oslovíme se křestním jménem nebo použijeme pouze „you“.

Activities

activity [æk'tiviti] činnost

take part in activities [teik pa:t] zúčastnit se činnosti

indoor activities [indo:] činnost uvnitř, v místnosti

outdoor activities [auto:] činnost prováděná venku

stay [stei] pobyt

stay out-of-doors [autavdo:z] pobyt v přírodě

stay in the open **nebo in the open air** [əupnə] pobyt v přírodě,

pobyt na čerstvém vzduchu

Jamboree [dʒæmbə'ri:] národní nebo mezinárodní setkání skautů a skautek

Moot [mu:t] národní nebo mezinárodní setkání R&R

připravila Marie Šalková, recenzovala Hana Bouzková

Zprávy NDK

8. zasedání NDK se konalo 6.3.1993.

NDK na něm diskutovalo o nejučelnějším průběhu jarního kongresu a o jednání v sekcích, do kterých navrhoval své zástupky. NDK se rovněž zabývalo problematikou skautských vyznamenání, která byla dosud federální a s ohledem na jejich význam je potřeba urychleně řešit jejich transformaci pro současnou situaci; především s ohledem na potřebu ocenit úsilí starších či nemocných činovníků a činovnic. Proto podává ÚRJ návrh, aby změna statutu „federálních“ vyznamenání proběhla dříve (na nejbližším kongresu) než až na dalším junáckém sněmu. Rovněž si NDK uvědomuje nutnost dohodnout s NChK a se skupinou pro vyznamenání při ÚRJ shodný postup při schvalování vyznamenání tak, aby byla zajištěna vyváženost mezi počtem oceněných bratrů a sester v jednotlivých okresech.

NDK po diskusích s oblastními zpravodajkami a po konzultaci s WAGGGS v Londýně je toho názoru, že v současné situaci není vhodné a pro divčí kmen možné uvažovat o sloučení všech náčelnictv, jak je uvedeno v návrhu NChK. Napřed je třeba vypracovat obsahovou stránku výchovy jednotlivých kmenů a navodit zdola sáhoru vstřícné vztahy mezi kmeny a teprve potom, kdy bude spolupráce ideální i při různých přístupech k některým výchovným otázkám, je možno po konzultaci s oběma světovými centry uvažovat o změně stanov v této oblasti. Uspěchaná změna stanov by nyní hnutí spíše uškodila než pomohla. Za základ zlepšení spolupráce v našem hnutí NDK považuje především dobré každodenní mezilidské vztahy a ne změnu organizační struktury.

NDK se obšírně zabývalo projednáním návrhu nových stezek pro skautky, jehož podstatnou část vypracovaly některé členky minulého náčelnictva za pomoci metodických materiálů slovenských sester. Tento návrh byl NDK upraven, spolu s chlapeckým návrhem otištěn v příloze Skautingu č. 8 a předán delegátům jarního kongresu k ročnímu ověřování v praxi.

Iva Macková, tajemnice NDK

Z náčelnictva chlapeckého kmene

9. zasedání se uskutečnilo 6. března 1993. Zahájil jej br. Hájek vzpomínkou na TGM. Po kontrole zápisu následovala informace o činnosti jednotlivých zpravodajů:

br. Janík – pro potřeby jarního kongresu byl vypracován materiál k metodické přípravě tábora. Ten bude po rozmnožení dán k dispozici a dalším šíření na kongresu. V další debatě se náčelnictvo usneslo na tom, že nová stezka je opravdu experimentální, alespoň do roku 1995. Každý vůdce se může svobodně rozhodnout, bude-li používat stezku starou, nebo bude-li experimentovat s novou.

br. Švehla – seznámil přítomné s návrhem nového systému odborek. Materiál byl předán členům NChK k posouzení. Čeká se na ohlasy do konce září. Je představa, že nové odborky budou uvedeny do praxe s novými stezkami a společně s handbookem. br. Hájek Fr. – z 22 oblastí dalo 12 oznámení o složení vůdcovských komisí. Složení je možno oznámit i během roku. Náčelnictvo projednalo žádost o udělení vůdcovských dekretů „honoris causa“ pro staré zasloužilé vedoucí. Toto nepřípadá v úvahu, doporčí se přece možno složit vůdcovskou zkoušku bez předchozích návštěv kursů, nelze však odpustit další podmínky, zvláště zdravotnické kursy.

Pro operativní řešení situace v pořádání vůdcovských zkoušek ChK v některých regionech NChK vydává s platností od 6.3.1993 následující pokyn, závazný pro všechny složky chlapeckého kmene:

- o vydání nového řádu činovníckých zkoušek NChK povoluje skládat vůdcovské zkoušky i v jiných oblastech, než kde je činovník registrován. Podmínkou je, kromě všech náležitostí, doporučení okresu v místě registrace. V souvislosti s tím doporučuje NChK zveřejňování termínů vůdcovských zkoušek s dostatečným předstihem ve skautském tisku s uvedením počtu volných míst pro zájemce,
- o okresy nebo obvody, které mají zájem (samy nebo ve spolupráci s jiným okresem-obvodem) sestavit vlastní komisi pro vůdcovské zkoušky tak mohou učinit a zažádat NChK o její schválení,

c) připomínáme, že absolvování kursu není a nemůže být podmínkou pro připuštění k vůdcovským zkouškám.

br. Řehák – byla ustavena skupina pro humanitární akce a programy, z každého náčelnictva je vyslán jeden zpravodaj. Veškerý zbylý materiál ze sbírek pro Jugoslávii byl předán Katolické Charitě, která vypravila vlak s humanitární pomocí. Náš materiál naplnil 1 vagón. Dále hradíme náklady na dopravu jednoho nákladního automobilu se zdravotnickým materiálem pro nemocnice v Bosně.

br. Plíšek – pokyn k hlášení letních táborů přinášíme na jiném místě JH.

br. Šmajcl – pracuje se na stezkách pro včítata. Budou vydány koncem roku společně s knížkou pro děti. K dalším ročníkům Závodu o totem náčelníka vyjdou pokyny ve Skautingu ještě před tábory.

br. Pučalík – pro kurs LŠ navrhujeme věk 16 let, absolvent si dokončí po kursu čekatelskou nebo vůdcovskou zkoušku. Jako odznak navrhujeme LŠ odznak (3 tee pee) na hnědém šátku. V případě neuskutečnění LŠ pro včítata a LŠ pro rovery pro nedostatek frekventantů bude uskutečněno zařazení frekventantů do některé LŠ a doplňující víkend s příslušnou odbornou tematikou, určenou pouze pro vedoucí včítat a pro vedoucí rovery. Skupina pro včítata a rovery doporučí vhodné instruktory.

br. Vanke – úspěšně proběhl závod pro rovery pořádaný vlašimskými, nyní připravuje sraz Liberec (květen) a Přerov (červen). Probíhají kulturní přednášky na Albertově, spolupráce s Jedličkovým ústavem, Ústavem pro slabozraké, vyhledově angažovanost v nemocnicích, jazykový tábor, LŠ a kurs LŠ. Do konce školního roku sblíbla DR vydat ve Skautingu články o sektách a duchovní dimenzi, do konce roku 1993 pak články o světových náboženstvích (křesťanství, judaismus, buddhismus, hinduismus, islám). Za ChK dochází do Zahradniční rady br. Liba, Osladil, Brůžek, Vanke. Doporučujeme, aby v okresech vznikli zpravodajové, pověření stykem se zahraničím a ZR Junáka.

Dále probíhala debata o jarním kongresu, členové NChK se rozdělili tak, aby v každé sekci byl alespoň jeden. Většina členů NChK bude samozřejmě ve skupinách 2 a 3.

Ondřej Vanke, tajemník NChK

Pokyny k nahlášení táborů 1993

Náčelnictva zveřejňují závazný vzor hlášení letních táborů 1993. (Jde o stejný formulář, jako byl otištěn v JH č.11 z března loňského roku.) Hlášenku potvrzuje a tábor tudíž povoluje středisková rada. Hlášenky používané v dřívější době již neplatí. Při vyplňování nezapomeňte uvést:

- v kolonce číslo oddílu, střediska a adresa opravdu adresu střediska. Specifikujte, zda se jedná o oddíl chlapecký či dívčí, – okres, ve kterém se bude tábor konat,
- kromě uspokojivého popisu přístupu k táboru mapu a bližší určení, kde na mapě se tábor nalézá,
- počet tábořících musí po sečení souhlasit (!).

Termín odeslání jednotlivým náčelnictvům (chlapeckému a dívčímu) je 31. květen tr. Každá hlášenka se vyhotovuje ve třech až čtyřech exempláři. Originál slouží tábořícímu oddílu jako doklad od střediska o povoleném táboře, jednu hlášenku předejte domovskému okresu. Jedna je určena hostitelskému okresu, v případě, že není totožný s okresem domovským (tuto hlášenku zaslat náčelnictvu, které zajistí hromadné odeslání všem okresům) a jeden kus zašlete příslušnému náčelnictvu.

Za uskutečnění nenahlášený tábor nepřebírá ústředí žádnou zodpovědnost a nepovažuje jej za tábor Junáka.

Milena Mužíková, zpravodajka NDK pro táboření
Petr Plíšek, zpravodaj NChK pro táboření

KONKURS

Junácká edice, spol. s r. o., a ústřední rada Junáka vypisují konkurs na místo šéfredaktora magazínu SKAUT-Junák. Konkrétní podmínky se můžete dozvědět v Junácké edici. Tam také zašlete nejpozději do 15. 5. 1993 přihlášky.

Zprávy skupiny pro humanitární akce

Milé sestry, vážení bratři,
rádi bychom vás stručně informovali o pokračování humanitární akce „Zachraňme životy příštích skautů“. Protože jsme v lednu neodvezli do chorvatských Vinkovců všechny nasbíraný materiál, začali jsme plánovat druhou cestu do bývalé Jugoslávie. Dozvěděli jsme se o celostátní akci „Týden pomoci pro Bosnu a Hercegovinu“, pořádanou Helsinským sdružením ve dnech 22.–28.2.1993, a také jsme se do ní zapojili. Jednak jsme dovezi na nádraží ve Vršovicích, odkud byl vypraven Českou katolickou charitou humanitární vlak, jeden téměř plný kamión vámi nasbíraného osazení a bot, jednak jsme zaslali prostřednictvím Nadace ADRA osazení a hračky přímo skautům do Sarajeva. Pražská střediska Dvojka, Polaris a Atahokan dále zorganizovala sbírání peněz do kasiček na Staroměstském náměstí a také jsme pomohli společně s prodejnou JUN při pořízení a expedici dek pro nemocné. Celou tuto humanitární akci inicioval sarajevský utečenec Igor Blažević s cílem nakoupit a odeslat léky a ostatní zdravotnický materiál do nemocnic v Bosně a Hercegovině. Do této akce se zapojily desítky českých organizací, divadel a sdružení. Celkem byly vypraveny dva kamióny léků do nemocnic v Zenici a Maglaji, se kterými odjeli novináři z Lidových novin. Dopravu jednoho z těchto kamiónů jsme zaplatili my. O této akci jste se mohli dočíst v Lidových novinách. Bohužel jste však nemohli vidět na „našem“ kamiónu velkou skautskou lilii. Jak celá akce dopadla nevíme, protože kamióny byly zadrženy někde v Bosně a Hercegovině v koloně jiných humanitárních vozů.

Proto, že spaťujeme v obdobných akcích nejen obrovský význam pro prezentaci celého našeho hnutí, ale i praktické naplňování skautského zákona, vznikla na ústředí skupina pro humanitární akce a programy. Její základ tvoří ti, kteří se podíleli na převozu osazení do Vinkovců letos v lednu. Skupina se bude vedle takovýchto humanitárních akcí zabývat i programy, které lze uskutečňovat na našem území (například v utečeneckých táborech apod.)

Rádi bychom vám ještě jednou poděkovali, protože bez vás by se uvedené akce nepodařilo uskutečnit. Skauti opět dokázali, co umí – během dvou měsíců sebrali tři kamióny zimního osazení a obuvi a zaslali na naše konto „Pomoc“ přes 320 000 Kč.

Za skupinu – Iva Macková

I. Celostátní setkání roverů a rangers

Roveri a rangers,
akce ORTEL 93 se uskuteční ve dnech 21.–23.5.1993 na Farské louce v Jizerských horách.

Vystoupíte z vlaku v Oldřichově v Hájích na trati Liberec–Frýdlant.

Naše spojka bude čekat u vlaku vyjíždějících z Liberce v tyto hodiny: 14.21 – 15.54 – 17.22 – 19.03 – 20.37 – 21.16 – 22.21. Od sobotního snídaně do nedělního oběda

je zajištěna společná strava. Vemte s sebou ešus, lžičku, KPZ, plavky a hudební nástroje. Na noc vystačíte jen se spacákem, příp. karimatkou. Vzhledem k tomu, že od sobotního rána bude probíhat velká hra, je potřeba, abyste byli vybaveni také sportovním oblečením. Společný program se protáhne do pozdního sobotního večera (vytrvalci do nedělního rána). K uhrazení jídla a nákladů spojených se zajištěním akce potřebujeme od každého účastníka 100 Kč.

Závazné přihlášky s udáním jména, věku a bydliště zašlete OBRATEM na kontaktní adresu. O úhradu cestovního můžete požádat vaši ORJ. Těšte se, my se na vás těšíme

Antonín Polásek – Gogo, vůdce RS

Kontaktní adresa:

*Oldřich Lubojacký, Česká 500, 463 12 Liberec 1
telefon 048/236 84*

Zprávy zahraniční rady

Zahraniční rada děkuje všem, kdož se podíleli na zdárném průběhu zahraničních návštěv v únoru a březnu. Jednalo se o návštěvu dvou instruktorů z Londýna – Salz Malcom a Paul Walker a dále návštěvu Inger Christensen, jejímž účelem bylo podat o stavu našeho hnutí zprávu na světové konferenci skautek v Dánskem Nyborgu letos v létě, kde budeme my a slovenské skautky přijaty do světového hnutí jako dvě samostatné složky.

Recké světlušky zaslaly našim světluškám výzvu: „Malujte téma ochrany přírody a životního prostředí“. Obrázky na čtvrtce formátu A4 provedené jakoukoliv technikou zašlete na adresu ústředí do 30.4.1993. Došlé zaslíky budou společně zaslány na řecké ústředí, které z nich uspořádá výstavu k 5.červnu – na mezinárodní den životního prostředí.

Všechny obrázky budou fotografovány pro fond UNICEF a vybrané z nich budou vydány jako pohlednice. Stejná výzva byla zaslána i světluškám v ostatních zemích. NEZAPOMĚŇTE na zadní stranu obrázků čitelně napsat své jméno, adresu a věk. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo získat žádné prostředky na dotování zahraničních akcí musí být veškeré skautské cestování, kursy se zahraniční účastí, účasti na kurzech, seminářích a táborech v zahraničí v plné výši hrazeny účastníky. Omezené finanční prostředky se podařilo získat pouze na včas nahlášené reciproční akce (vzájemná výměna účastníků). Jedná se o 50 % příspěvek na cestu pro děti do 18 let.

Ještě jsou volná místa na jazykovém táboře s výukou němčiny, který má proběhnout za účasti rakouských nebo německých skautek od 9. do 21. srpna 1993. Tábor „GOLD“ s výukou angličtiny je již plně obsazen!

Sestra Olga Plevková, která měla mít na starosti dopisování v německém jazyce, se této službě vzdala, proto na její adresu již žádosti neposílejte. V příštím JH uveřejníme adresu sestry, která bude tuto službu zprostředkovávat.

Nadále očekáváme přihlášky ke spolupráci se zahraniční radou, a to jak od děvčát, tak od chlapců! Rovněž také nabídky na ubytování zahraničních hostů. Vše zasílejte na adresu ústředí.

Hana Končíková

Adresář Výměnného Ubytování

nabízí Agentura Koniklec – sdružení pro ochranu přírody a ekologickou výchovu. Tento adresář (dále jen AVU) registruje organizace i jednotlivce, kteří nabízejí ubytování kolektivům dětí a mládeže pro více než pět osob zdarma, či za cenu nepřesahující 10 Kč za osobu/noc. Předplatitelé získají za poplatek 150 Kč jeden výstik AVU se třemi následujícími aktualizacemi. Členům a předplatitelům budou dále průběžně zasílány další materiály týkající se životního prostředí. Do budoucna bude možné si objednat disketu s AVU (databáze s uživatelským programem) pro PC.

V současné době zahrnuje AVU přes 120 adres ubytovacích kapacit. Možná by tato investice pomohla našemu středisku řešit problémy s ubytováním na vícedenních výpravách či výpravách do hor.

Kontaktní adresa na které můžete získat bližší informace nebo přímo AVU objednat:

AVU

P.O.Box 24, 130 00 Praha 3

L'EOISEAU LUTH

ženský pěvecký sbor z Provence, Francie,
dirigent Alain Chouvet

Na svém koncertním turné pořádaném národními organizacemi oldskautů Rakouska, České republiky, Slovenska, Maďarska, Itálie, Francie uskuteční v divadelním sále u Saleziánů (Klicperovo divadlo) v Praze 8 – Kobylisích, Kobyliské náměstí

KONCERT

pro skautky, skauty a jejich přátele

v pátek 23. dubna 1993 v 18.00 hod.

(svátek sv. Vojtěcha a předvečer svátku sv. Jiří – patrona skautů).

Program: Johann Sebastian Bach, Johannes Brahms
Claude Debussy, Gabriel Fauré
Jean Baptiste Lully, Felix Mendelssohn – Bartholdy
Claudio Monteverdi, Wolfgang Amadeus Mozart
Henry Purcell, Gioacchino Rossini
Franz Schubert, Giuseppe Verdi

Záštitu nad koncertem převzali

br. Dr. Jiří Navrátil, starosta Junáka-svazu skautů a skautek
br. Dr. Jarmil Burghauser, vůdce Svojskova oddílu.

Vstupné na koncert je dobrovolné.

Výtěžek koncertu je určen pro humanitární účely.

Spojení MHD: od st. metra „C“ Nádraží Holešovice autobusy č. 200, 102, 144, 152, 175, tram. č. 5, 17, 25

Další spoje: autobus č. 177 z Vysočan, tram. č. 12, 14, 24 z Libně

EXPERIMENTÁLNÍ STEZKY

Náčelnictva dívčích a chlapeckého kmene předkládají návrhy nové verze výchovného systému (stupně zdatnosti). Oba návrhy se sice liší, ale směřování obou je stejné: upravit podmínky a přizpůsobit je naší dnešní situaci.

Rozdíl obou návrhů spočívá v tom, že dívčí stezka se orientuje především na vymezení výchovného cíle, který nechápe jen s ohledem na zařazení chlapce či děvčete do družiny a oddílu, ale jako přípravu na život v rodině, s lidmi v blízkém i širokém okolí. Zohledňuje vztah k mladším i ke generaci starší a staré. Orientuje dívky již od nováčkovské zkoušky na výchovu a na schopnost rozhodovat se ve složitých situacích, které žijí v domácí praxi i v praxi oddílu přináší.

Druhá část dívčí stezky je v podstatě analogií ke stezce chlapecké. Taktéž dobrovolné aktivity v rámcích pokládá dívčí náčelnictvo za velmi podnětné, chca je ve výchovném systému využívat.

Obě náčelnictva pokládají za nezbytné doplnit stezky metodickou příručkou pro vůdkyně a vůdce a připravit „Handbook“ pro děti.

Obě náčelnictva považují za zcela nezbytné, aby návrhy byly v praxi oddílů vyzkoušeny a podle získaných zkušeností upraveny. Proto prosíme všechny vůdkyně a vůdce, kteří se rozhodnou vyzkoušet předložené programy v reálných činnostech, aby časem náčelnictvům sdělili své zkušenosti po stránce obsahové i metodické. Soudíme, že jen ze zkušeností řady skautských činovníků vzniknou stupně zdatnosti, které budou dobře sloužit dětem i budoucnosti naší země.

Jaroslava Pešková

náčelní

Jaroslava Pešková

Zdeněk Hájek

náčelník

Zdeněk Hájek

Vydala Junácká edice v roce 1993:
jako materiál pro delegáty Junáho kongresu Junáta a jako přílohu
č. 5. čísla časopisu SKAUTING.

Pozn.: Oddílové doplnky I. a II. stupně potvrzuje výchovný zpravodaj OÚ		8. Doplnky	Oddílové	Vodácké	Náboženské	Podmínky plnění:	Příloška do oddílu, podepsaná odpovědným zástupcem	Pozn.: Je nutno uložit org. řád Úřu zveřejněný náčelnictvem	Schváleno náčelnictvem ChK a doporučeno vůdcům oddílů.	
							Skautský slib		Dokoment 2. stupně je podmíněno složením 1. stupně	

STEZKA SKAUTEK

Mlé sešity,

prekážkám vám k vyjádření a vyzkoušení v praxi návrh na novou stezku skautek. Prosíme vás, abyste nám posly své zkušenosti s používáním této stezky, abychom vaše připomínky mohli vás zapracovat do konečné podoby. Podmínky pro naši práci, dělá i celá společnost se velice rychle mění, a tak se domníváme, že stezky by měly odrážet vždy současnou situaci. Vycházely jsme jednak z náročnosti učební osnovy základní školy, jednak z návrhu stezky, kterou sestavily členky minulého národního a slovenského skautiky. Nechtěli jsme, aby stezka kopírovala znalosti ze školy, ale naopak, pokusily jsme se do ní začlenit body – úkoly, které jste vy samy nejčastěji navrhovaly v rámci předškolní diskuse na jaře loňského roku. Možná, že se vám na první pohled stezka bude zdát rozšířila a náročná, přesto vás prosíme, abyste ji nejlépe vyzkoušely v praxi, a teprve potom ji zhodnotily. Osnovu nové stezky se stále vychována koncepce NDK schválíme v. juremým směrem. Je to deset bodů, ke kterým se přihlásilo i NČSK. Těchto deset bodů jsme rozdělili do základních okruhů, které jsou stejné ve všech stupních zdánosti. Pouze se zvyšuje náročnost podle věku skautky.

Náš snahou je, aby stezka sloužila oddílovým výukovým jako jeden ze základních výchovných prostředků, nikoli však jako jediný. Cílem pak je vám pomoci při výchově morálně i fyzicky zdárné dívky, která je připravena všestranně na život v rodině, zaměstnání a na veřejnosti.

Deset bodů – výchovná koncepce NDK

1. Sebevýchova
2. Odpovědnost za sebe, za druhé, za svět
3. Schopnost samostatně se rozhodovat ve složitých situacích
4. Příprava na službu druhým
5. Obohacování mezilidských vztahů
6. Vztah k přírodě a kulturnímu prostředí a dovednost potřebné k život v přírodě
7. Fyzická zdatnost a péče o zdraví své i svých svěřenců
8. Rozvoj tvořivosti a schopnosti vnímat umění
9. Péče o domov a příprava pro založení vlastní rodiny
10. Zachováání skautského slibu a zákona

Promítnutí bodů do stezky – požadavky a dílčí cíle

- I. Skautská výchova a skautské hnutí – skautka je ta, která hledá cestu a provází po ní druhé
 - II. Sebevýchova – odpovědnost za sebe, za druhé, za svět, schopnost samostatně se rozhodovat ve složitých situacích
 - III. Národní a občanské povědomí – příprava na službu druhým a obohacování mezilidských vztahů
 - IV. Rodina, pomoc, služba – péče o domov a příprava na založení vlastní rodiny
 - V. Kultura – rozvoj tvořivosti a schopnosti vnímat umění a krásu
 - VI. Zručnost a dovednost – schopnost se postarat o základní potřeby v přírodě i doma
 - VII. Pobyt v přírodě – vztah k životnímu prostředí a dovednost potřebné pro život v souladu s přírodou
 - VIII. Zdraví – zdravý životní styl, návyky, odpovědnost za zdraví vlastní i svých svěřenců, služba, poskytování první pomoci
 - IX. Tělesná zdatnost – překonání samé sebe
 - X. Vedení a vycvč – sebe sama i druhých
- Prvními pěti body vyřčujeme kroky ve vývoji osobnosti dívky a ženy, druhých pět bodů orientuje skautku v přírodním a kulturním prostředí, poukazuje na nutné dovednosti pro život v přírodě, na péči o zdraví a duševní a tělesný rozvoj. Zaměřuje se na rozvoj smyslu, zručnosti a dovednosti.

		4.2. Vytvoří zápis do družinové kroniky. 5.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek: – navrhne (skicou) a zhotoví ozdobný výrčebek z vhodného materiálu (dřevo, kůže, kovu, hlíny ap.), – zhotoví tisk pomocí linorytu, dřevorytu ap., – zhotoví herbář pomocí kouřových otisků listů, – předloží sérii kreseb se skautskou nebo přírodní tematikou, – předloží fotodokumentaci na přírodní téma, – vypracuje scénář fotodokumentace láboru či oddílové akce a zrealizuje ji, – koresponduje se skautem či oddílem v tuzemsku či v zahraničí, – podá věcnou a srozumitelnou informaci na určené zadání (popis cesty, pravidla hry, zpráva o činnosti ap.), – seznámí oddíl se zajímavým tématem (místo, historie, památka, osobnost, událost, rarita ap.), – naučí oddíl nové písně, – hraje na hudební nástroj, – navrhne a nacvičí výstup k veřejnému vystoupení (láborový ohně, besídka ap.), – má sbírku libovolného zaměření, – navštívuje veřejnou knihovnu a vede se seznam četby.	4.3. Vytvoří zápis do oddílové kroniky. 5.3. Splní další dvě z níže uvedených podmínek:
Sport		6.2. Dosáhne minimální průměrné hodnoty v CMT pro daný věk (úpravy pro tělesně hendikepované stanovi výdce). 7.2. Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk (úpravy pro hendikepované stanovi výdce). 8.2. Uplave 50 metrů. 9.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek: – je aktivním členem sportovního oddílu, – seznámí družinu s méně známou sportovní hrou, – organizuje sportovní soutěž jednotlivců nebo družin, – na láboře navrhne línskou stezku a vede její stavbu, – sestaví a vede na láboře ranní cvičení, – naučí jednotlivce správnému plaveckému stylu, – zúčastní se veřejného závodu v orientačním běhu, – zúčastní se veřejných sportovních závodů nebo soutěží, – ovládá základy sebeobrány, – pravidelně ráno cvičí, – ve fit trojboji dosáhne 39 bodů pro daný věk, – ovládá základní prvky sjezdového lyžování nebo běhu na lyžích včetně správného mazání, – absoluuje na kole výpravu v délce minimálně 45 km.	6.3. Dosáhne minimální průměrné hodnoty v CMT pro daný věk – nejméně 13 let (úpravy pro tělesně hendikepované stanovi výdce). 7.3. Dosáhne 30 bodů ve fit trojboji pro daný věk – nejméně 13 let (úpravy pro hendikepované stanovi výdce). 8.3. Zná zásady pomoci tonoucímu. 9.3. Splní další dvě z níže uvedených podmínek:

4. Zdraví	5. Skušebnost	Historie	Organizace	4.1. Zná skautský znak, podzav, hymnu a kroj (nezákladnější prvky). (Nováček si kroj podzav a podzavky po splnění nováčekovské zkoušky)
1.1. Předtím a podzavky s rodky; nebo s vůdcem brouzku o nebezpečí kouření, alkoholu, drog, zneužívání dětí a sexuální výchově (zařadí)	2.1. Zná zásady péče o zdraví a osobní hygienu (dodržuje je) (Cobman o významu péče o zdraví a péči o zdraví, pohybu – sport, olizování, odpovídání, vyřazení, oděv, voda, potírání, ubývání, čistota, oděv, obuv (osazení nohou). (V) poučení o hygieny navazuje na školi znášost, povazuje se die gramu oddlu, nezkouší se, povazuje se die skutčného chování a získání navyku.)	4.1. Umí ošetrít drobná poranění – odědku, puchýř, spálení, stěrním obvazem.	2.1. Zná svoji družinu a oddíl (vešně družinových a oddílových pokřtů a signálů).	2.1. Je seznámen se strukčnou historií světového a českého skautingu (textem v příručce, nezkouší se).
1.2. Aktivní učást na besedě s vůdcem o drogové závislosti, kouření, alkoholismu – viz „Skautská třítavobeda“	2.2. Osobní a tábora hygieny, denní řád, význam pohybu – sport, olizování, odpovídání, vyřazení, oděv, voda, potírání, ubývání, čistota, oděv, obuv (osazení nohou). (V) poučení o hygieny navazuje na školi znášost, povazuje se die gramu oddlu, nezkouší se, povazuje se die skutčného chování a získání navyku.)	4.2. První pomoc jako skůžka: zná postup při nehoře (zastavení krváčení, dýchání a plic do plic, prvovní rychlé zachranné pomoci).	2.2. Zná svoje středisko, význam ORJ (celm je funkční ORJ v celém systému organizace).	2.2. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).
1.3. Aktivní učást na besedě s vůdcem o sexuální výchově a zádádku spřítelňování sexuálního chování – viz „Skautská zdravobeda“	2.3. Zdravý životní styl: zvolení prostředků, denní režim na tábore a během roku, ochrana před ním, nemocemi (AIDS), zvolení bez alkoholiku, kouření, drog, odpovídání za zdraví vlastní (druhých, handkapovaní. (V) poučení o tábore, vede navazuje na školi znášost, povazuje se die gramu oddlu, nezkouší se, povazuje se die skutčného chování a postoju.)	4.3. Zvolí zachranné úkony – při krváčení, šoku, dem: resuscitace dechu a oběhu (předvede na touce, znehybnění zlomenin – praktická ukázka)	2.3. Zná funkční ústředních orgánů Junaka	2.3. Je seznámen se základními údaji světového skautingu (textem v příručce, nezkouší se).
		5.3. Polohování a doprava ranených (improvizovanými prostředky (podle druhu postižení), skautské šatky).	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).
		5.2. Správně ošetrí ranu, podvrtnutí kloubu, bodnutí hmyzem – vyřazení křivky, třísky, smítko z oka (předvede jednoduše obzav s použitím skautské šatky).	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).
		5.1. První pomoc při mrdě, úpalu, popoření, omrznutí, pokousání zvířetem, úškutí hadem, aler- gické reakci, otravách, zvracení, průjmu – použití osobní nebo družinové lékárnky	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).	3.3. Zná krojové označení (odlišnosti vůči, světo, skautu, skautu, skautu, vodních skautů a skautek).

- III. Národní a občanské povědomí
 - základní znalosti o vlasti
 - přehled české historie
 - dějiny a památky obce a okresu
 - uč se rozumět jiným národům a jejich problémům
- IV. Rodina, pomoc, služba
 - je užitečnou pomocnickou rodinou bez příkazu
 - dovede samostatně zabezpečit základní práce v domácnosti
 - dovede pracovat s jednoduchými domácími el. přístroji
 - umí připravit jednoduchý oběd pro rodinu
 - aktivní účast v humanitárních akcích pořádaných oddílem
- V. Kultura
 - skautské a národní písně
 - veřejné knihovny
 - zájem o umění (galerie, divadlo, muzeum)
 - pěstování estetického citění
 - písemný, slovní a výtvarný projev
 - společenské chování
 - studium cizích jazyků (četba, písně ...)
 - zápisy do oddílové kroniky
- VI. Zručnost a dovednost
 - další uzle a jejich užití v praxi
 - jednoduchých rukodělných výrobek
 - nabroušení nože
 - zacházení se zákl. nástroji a péče o ně (sekera, pila, dlatě, pilník apod.)
 - divočí ruční práce – základy šití, pletení, hačkování, dření
 - morsova abeceda (příjem i vysílání praporek, zvukem, světlem)
 - jednoduché šlasy
 - odhady: vzdálenosti, výšky, času, hmotnosti
 - práce s mapou: značky, měřítko, čtení v mapě
 - orientace v terénu podle mapy a azimutu
 - práce s buzolou, kompasem, hodinkami
 - Krimova hra (16 z 24 předmětů)
 - Setonova hra (6 z 10 obrazců)
 - jízdní řády a místní doprava
- VII. Pobyt v přírodě
 - rozedlávání ohně ve stížených podmínkách
 - zná zásady nouzového přespání v přírodě
 - tři druhy polních ohňů
 - zacházení s polním varilem
 - stavba stanu s podsadou, lee-pae, táborové stavby
 - účast na 5 zimních celoddenních výpravách
 - zásady bezpečnosti v zimě na horách
 - zimní výstroj
 - vyhledá a nakreslí 3 nejznámější souhvězdí (léto, zima)
 - zná zásady použití pitné a užitkové vody
 - vysvětlí podstatu základních klimatických jevů: např. vítr, bouřka, rosa, dle
 - zná alespoň 30 volně rostoucích rostlin a poradí o nich záznam
 - zná chráněné rostliny ve svém okolí
 - vysvětlí co je společenstvo a poradí jeho náčrtek ve vybraném úseku (z skupina)

- pozoruje a stopuje živočichy v přírodě
- uvede správně i nesprávné zásahy člověka v přírodě a na příkladu ukáže své řešení
- osvědčuje základní ekologické čtení, zná nejbližší přírodní rezervaci a doveďe se v ní chovat

VIII. Zdraví

- aktivní účast na besedě s vůdkyní o drogové závislosti, kouření, alkoholismu – viz „Skautská zdravotveďa“

- osobní a táborová hygiena: denní řád, význam pohybu – sport, oluzování, odpočinek, výživa – voda, potraviny, ubytování, čistota, oděv, obuv (ošetení nohou). V poučení o hygieně nazvaly na školi znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se, potvrzuje se dle skutečného chování a získání nauky

- první pomoc jako služba: zná postup při nehodě (zastavení krvácení, dýchání z plic do plic, přiložení rychlé zachranné pomoci)

- správně ošetří ránu, podvrtnutí kloubu, bodnutí hmyzem – vyčistí křídlo, třesku, smtko z oka (předvede jednoduchý dvaz i s použitím skautského sáčku)

- zná zásady ochrany před úrazy (doprava, voda, ohně, elektrický proud) a předcházení nebezpečným nemocem (šarlatka, infekce, imunita, desinfekce, izolace)

IX. Tělesná zdatnost (podle zdravotního stavu)

- denní cvičení a oluzování
- chůze 10 km se záležit

- plavání 50 m

- vývalosiní běh

- jízda na kole, na běžkách, sjezdovkách, bruslích (podle výběru)

X. Vedení a výcvik

- pomoc při přípravě nováčka ke zkoušce
- vedení hry v družině (3 v klubovně, 3 venku, včetně zimních)

- pomoc při organizaci činnosti družiny

Druhý stupeň zdatnosti

- I. Skautská výchova a skautské hnutí
 - umí vysvětlit smysl skautského zákona, sílu a hesla a co to pro ni znamená v životě
 - prožije dvě výhledy:
 - „Mé další působení ve skautingu“
 - „V čem spočívá moje důstojnost a jak ji prohlubovat v běžném životě“

- družinové dobré skutky
- historie světového a českého skautingu, dívčího kmene

- organizaci struktura Junáka

- II. Sebevýchova
 - snaží se o soulad mezi rodnými, školními povinnostmi a svými zájmy
 - prohlubuje svůj vztah a účtu k mladším, vrstevníkům, handicapovaným a starším, k lidem jiného vyznání, národa či rasy

III. Národní a občanské povědomí

- dějiny a zeměpis ČR (steplá mapa)
- zákonodárné a vládní orgány ČR
- základní lidská práva, charta dětských práv
- zajímá se o problematiku světového dění
- mezinárodní přátelství (např. dopisování, návštěva)
- ochrana památek

IV. Rodina, pomoc, služba

- schopnost zastoupení matky v domácnosti
- příprava jídla pro oddíl na táboře

- ochrana památek

- mezinárodní přátelství (např. dopisování, návštěva)

- ochrana památek

- ochrana památek

- ochrana památek

- ochrana památek

		NOVÁČKOVSKÁ	1. stupeň	2. stupeň
1. Idea	Zákon, slib, heslo	1.1. Pohovoří s vůdcem o obsahu a významu zákona, sílu, hesla a denního příkazu (zná zákon, slib, heslo a denní příkaz a dokáže o vybraných částech hovořit v debatě s vůdcem).	1.2. Pohovoří s vůdcem o plnění zákona, slibu, hesla a denního příkazu (v rozhovoru vyloží, jak plní vybrané části zákona a slibu, heslo a denní příkaz).	1.3. Pohovoří s vůdcem o problémech plnění zákona a slibu (v rozhovoru dokáže debatovat o obtížných situacích a okolnostech při plnění zákona a slibu na úrovni přiměřené věku a znalosti).
2. Občanství	Občanské znalosti	1.1. Zná státní vlajku i její význam (vlajka jako symbol státu a pravidla jejího užívání).	1.2. Má všestranné znalosti o své obci (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce s cílem podpořit smysl pro příslušnost k obci).	1.3. Má všestranné znalosti regionu (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce s cílem pochopit zvláštní rysy a tradice regionu (kulturní, přírodní, historické, folklórní ap.)).
	Místní znalosti	2.1. Zná tísňová telefonní čísla, přivolání pomoci (včetně tísňových signálů).	2.2. Zná okolí bydliště a klubovny (v rozsahu dle rozhodnutí vůdce a místních podmínek).	2.3. Ovládá jízdní řády (použití pro potřeby družiny).
	Vztah ke komunitě		3.2. V rámci družiny nebo oddílu se zúčastní sociálně prospěšné akce.	3.3. Připraví a uskuteční sociálně prospěšnou akci spolu s družinou nebo oddílem.
3. Životní prostředí	Příroda a ekologie		1.2. Zná zásady pobytu a pohybu v přírodě (základy jsou vyloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzují se podle skutečného chování).	1.3. Zná zásady ekologického chování při skautské činnosti (základy jsou vyloženy v programu oddílu, nezkouší se, potvrzují se podle skutečného chování).
			2.2. Zná chráněné rostliny a živočichy ve svém regionu.	2.3. Zná nejbližší chráněné území, chráněnou oblast či národní park.
			3.2. Zná běžné jedovaté houby a rostliny.	3.3. Systematicky sleduje zvolený přírodní objekt (hnízdo, mravenišť, tůň, keř, louku ap.). (Neomezovat na dobu tábora)
			4.2. Účastní se ekologického projektu nebo akce.	4.3. Připraví a uskuteční ekologický projekt nebo akci (projekt i akce je možno uskutečnit mimo oddíl, např. s rodinou, třídou ap.).
			5.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek: <ul style="list-style-type: none"> – zná běžné se vyskytující rostliny, – zná běžné se vyskytující dřeviny, – zná běžné se vyskytující houby, – zná volně žijící savce včetně jejich stop, – zná volně žijící ptáky včetně jejich hlasů, – zná ve svém regionu volně žijící hmyz, – zná hlavní souhvězdí a mytologie s nimi spojené, – zná základní minerály a nerosty, – provede pozorování škodlivých vlivů lidské činnosti na přírodu, – ovládá způsoby likvidace odpadů na výpravách a táborech, – pečuje o domácí zvířata, – pečuje o zeleň v bytě, – pečuje o část užitkového nebo okrasné zahrady. 	5.3. Splní další dvě z níže uvedených podmínek:

6. Při zavedení navrženého nového systému bude současně vydána základní příručka (typu *Official Handbook*) kterou bude mít k dispozici každý skaut. Bude obsahovat:
- stručný výklad jednotlivých bodů po stránce obsahové s doporučením, jak navičovat a ověřovat jednotlivé body (přímým ověřením, pozorováním, sebehodnocením),
 - kapitoly, které sice nejsou přímo předmětem zkoušení jednotlivých bodů, ale jsou nezbytné pro rozšíření skautské vědomosti (např. historie skautingu).
- K zázámným o plnění jednotlivých bodů skautské stezky bude sloužit přímo tato příručka.

Předpokládáme, že expanzivní ověřování nového systému bude probíhat již na táborech 1993, v průběhu roku 1993-1994 a bude ukončeno táboři 1994. Poznamky a připomínky budou shromažďovány u níže uvedených členů náčelnictva již během tohoto období, nejpozději do konce října 1995. Prosimě všechny vůdce, aby neváhali a jakékoliv poznámky – pozitivní i negativní – zasílali co nejdříve. Je záměr, aby příručka byla vydána do láborů 1995. Die rozhodnutí náčelnictva je ověřování nového systému je přístupné všem vůdčům, kteří projeví zájem a budou ochotni své zkušenosti sdílet.

Náčelnictvo soudí, že nový systém nevznikne od stolu, ale pouze ve tvorbě spolupráci s oddíly, které jsou základním článkem skautské výchovy. Děkujeme všem předem za spolupráci.

Vasí

Václav Břicháček
Vladislav Janík
Karel Švehla

- sbírá oševčené recepty vhodné pro rodinu i pro tábor
 - sestaví jídelníček a rozpočet pro družinu (rodinu) na výpravu
 - ovládá zásecké vaření (i v zimě)
 - nákup potravin pro rodinu
 - vedení osobního rozpočtu
 - aktivní účast na humanitárních akcích pořádaných střediskem
 - odpovědné partnerství, plánované rodičovství
- V. Kultura
- kultura životního prostředí a mezilidských vztahů
 - základní umělecké slohy
 - nejvýznamnější stavby obce a okolí, včetně místní historie
 - význačné osobnosti naší kultury
 - vlastní knihovna, četba skautského časopisu a literatury
 - zpěvník
 - aktivní vystoupení v jednom oboru kulturní činnosti
- VI. Zručnost a dovednost
- veškeré poštovní a telefonní služby
 - uzávěr vody, plynu, pojistky
 - poražení soušky
 - dva výrobky z různých materiálů
 - péče o oddílový inventář
 - ruční práce – oševné i užitékové
 - jiná forma předávání zpráv (semalor, vysíláčka apod.)
 - šifrování
 - odhady a měření
 - čtení z mapy, určení stanoviště
 - odhad pochodové doby, pochodová osa, podrobný pláněk území
 - orientace podle Slunce, Měsíce a hvězd
 - průzkumná cesta
 - Kímová hra (18 z 24 předmětů)
 - Setonova hra (8 z 10 obrazců)

VII. Pobyt v přírodě

- zásady vhodného tábořitě, nouzové přespání
- táborový ohně
- táborové stavby
- vnitřní zařízení stanu
- vicedenní zimní výprava
- ohně na sněhu
- sněhová zástěna, stavba iglů
- na základě pozorování přírody dokáže předpovídat místní počasí
- vyhledá a nakreslí 6 známých souhvězdí (i na zimní obloze)
- zná hlavní horniny svého kraje a jejich význam
- pozná stromy a keře podle pupenů a kůry
- zná běžné léčivé a jedovaté rostliny (pomoc při otrávení)
- sleduje společenstvo vybraného úseku, druhové bohatství, stav, zastoupení, význam
- včetně dokumentace (zajišťuje ekologická skupina)
- dovede posoudit správně a nesprávně zásahy člověka do přírody a s družinou ukáže jedno řešení
- účastní se ochrany životního prostředí
- zná hlavní přírodní rezervace a národní parky v ČR, chráněná území svého regionu, v jak jsou označeny, umí se v nich chovat

VIII. Zdraví

- aktivní účast na besedě s vůdkyní o sexuální výchově a zásadách správného sexuálního chování – viz „Skauská zdravotvěda“
- zdraví životní styl: životní prostředí, denní režim na táboře i během roku, ochrana před infekčními nemocemi (AIDS), život bez alkoholu, kouření, drog, odpovědnost za zdraví vlastní i druhých lidí, handikapování. V poučení o tělově navazuje na školní znalosti, vyplývá z programu oddílu, nezkouší se pokrztit se čle skutečného chování a postojů.
- život zachraňující úkony – při krvácení, soku, bezvědomí, útonu, zasažení elektrickým proudem, resuscitace dýchací a oběhové soustavy na loutce, znehybnění zlomenin – praktická ukážka.
- polohování a doprava raněných těž improvizovanými prostředky (podle druhu poranění) první pomocí při modřech, úrazech, popáleních, omrzlinách, pokousání zvířetem, úštku hadem, alergické reakci, otravách, zvracení, průjmů – s použitím osobní nebo družinové lékařnické pomůcky.
- IX. Tělesná zdatnost (podle zdravotního stavu)
 - chůze se závaží 20 km
 - plavání 10 minut
 - trénink vytrvalostní běh
 - jízda na kole, lyžování (podle místních podmínek, podle osobního výběru)
 - znalost tělovýchovných her
- X. Vedení a výcvik
 - příprava skautky na 1. stupeň zdatnosti
 - vedení družinové schůzky
 - vedení družinového výletu
 - vedení oddílové hry na táboře
 - organizace činnosti oddílu

STEZKA SKAUTŮ

Vážení bratři,

na základě pověření V. sněmu překládáme k experimentálnímu ověření upravenou verzi skautských stupňů zdatnosti a to i po stránce obsahové i metodické.

Vychodiska:

1. Skauská výchova tvoří jeden řetězec, ve kterém jednotlivé vývojové etapy (vále – skaut – rover – činovník) na sebe navazují. Nejsou od sebe odděleny, ale liší se obsahově i metodicky a to tak, a aby vývoj jedince byl neustále nové podněcován a vyvířela se potřeba sebevýchovy v dospělém věku. Náplň výchovné činnosti v jednotlivých etapách není pouhým rozšiřováním dovedností či poznání dříve získaných, ale přináší nové prvky i podněty k činnosti. Je to předpoklad pro vytvoření skautské výchovy jeho dlouhodobého procesu, který není omezen jen na dětský věk.
2. Používáme za potřebné upravit stávající systém skautských stupňů tak, aby se skládaly z částí povinné pro všechny členy (zhruba 50%), a z částí výběrové a to jednak podle místních poměrů, jednak podle sklonů jednotlivců či celé družiny (zde je prostor pro utváření oddílové tradice).
3. Výchovný program členíme na zkoušku nováčkovskou, která by měla být poměrně jednoduchá, ale společně všem členům Junáka, a na dva stupně zdatnosti, které dělíme ještě do dvou podstupňů, odpovídajícím 50% splnění požadovaných bodů. Snahou by mělo být, aby během jednoho roku bylo možno pro většinu chlapců dosáhnout vždy vyššího stupně, což považujeme za potřebné z hlediska motivace dále.
4. Požadavky jednotlivých stupňů by měli plnit následující cíle:
 1. stupeň: Prokázat schopnost být přirodního věkem členem družiny.
 2. stupeň: Prokázat schopnost být přirodního věkem členem oddílu. Obsah stupňů zdatnosti musí přitom plně pokrývat následující oblasti: služba nejvyšší Pravdě a Lásce (Bohu), služba společnosti a skautingu, služba sobě.
5. Po stránce obsahové je na místě celý systém opřít od „skautských“ prvků po stránce obsahové i metodické. Soustředíme se na vyřazení řady dovedností (gři co největší podpora prvků nořnosti) a upevňování různých návyků a postojů (v souladu se základními principy skautingu).
6. Výchovný systém stupňů skautské zdatnosti by měl být kostrou programu, měl by se uskutečňovat v reálných činnostech a co největším využitím her i přirozené zálibnosti dětí skautského věku.

Metodické poznámky:

1. Budíme důslední při výcviku, ale velkorysí při posuzování výkonu. Nepřipouštíme postupy polovičaté, neúspěšné a ukvapené. Zkoušíme co nejmenší, ale všimáme si výsledků v hrách či v reálných činnostech a podle nich budeme připravovat kdykoliv přiznat splnění některého požadavku.
2. Plnění některých bodů může ověřovat i více družin a jiné body může plnit jednotlivý chlapec sám („sám proti sobě“).
3. Umožníme plnit i některé body z druhého stupně, i když nemá skaut ukončen stupeň první, za předpokladu, že je zvládl (i v tom je značná motivace).
4. Umožníme některý bod zrušit, jestliže dítě nemá objektivní předpoklady pro jeho splnění (nemoc či jiný hendikep).
5. Pro jednotlivé stupně je potřeba připravit esteticky pěkné označení na kroji a udělovat je s jistým obřadem (u díně, ve výroční dny oddílu, s novým rokem ap.).

Zde možno variabilnú dopĺňovať, obchacovať, alebo voľit podľa miestních podmienok vhodne vyvíkovej prosfedyky (napr. jíztní kolo x bežky apod.).

Náměty, které uvedlo NC³IK v rámcích svého návrhu slezky, navrhujeme zpracovat jako

a) soubor dobrovolné části podle zájmu oddílu,
b) většinu zpracovat do odborek a navrhnout způsob práce s odborkami (instruktoři, náročnost, stunně uvnitř odborek atd., jako složka výchovné práce oddílu).

Způsob ověřování – podle tradice oddílů a oddílové rady (hry, soutěže, rozhovor, bendování, modelové situace apod.)

Vadle vlastní stezky pro sítouky metodická příručka pro oddílové vůdkyně, která bude obsahovat návod, jak pracovat se sítouky a detailní výčet jednotlivých úkolů - požadavků pro každý z deseti oddílů stezky v členění jednotlivých stupňů zdatnosti.

NDK

Podmínky

Nováčkova zkouška:
věk 10 – 12 let
min. 3 měsíce v oddíle
min. 4 výpravy
75 % docházka

První stupeň:

První stupeň: skautský slib
letní tábor
75 % docházka

Druhý stupeň:

Druhý stupeň:

- složení 1. stupně
- 2 letní tábory
- 2 denní zimní výpravy
- 2 odbornky

Nováčková zkouška

Skautská výchova a skautské hnutí

- slaukautų įstatas, slib, heslo, pozdrav, oddilovė (družinové) povely, pokřiky, signály
slaukauts symbolika a jej smysl (lilie, trojlistak, křoj ...)
základní organizaci ní jednotka (družina, oddíl, středisko)

II. Sebevýchova

- ... snaží se pít bod 1., i když ji nikdo nevidí. Dbá o svou dobrou pověst, chová se tak, aby ji každý rád potkal. Dbá o péknu úpravu svého zevnějšku.

III. Národní a občanské povědomí

- základní uspořádání státu
- státní hymna, vlajka, znak (symbolika), chování při státní hymně
- prezident republiky a jeho sídlo
- nejvyšší/namíjenší místní památky
- nejvyšší/zaměnnější místní instituce (telefon, pošta, lékař, hasiči, policie)
- bezpečnost v dopravě

IV Bodina: pomoć služba

- zná své povinnosti v rodině
vi, kdy kdo má narozeniny, svátek
starší se o osobní věci (prístřik
péče o mladší

[illegible]

- umí podat pohostění, proslíť, nakoupit, umýt nádobí
 - umí se rozhodnout v nečekané situaci (sama doma – bezpečnost)
 - V. Kultura
 - četba, zpěv (zajím o kulturní představení)
 - vede si skautský zápisník a deník
 - čte pravidelně skautský tisk
 - VI. Zručnost a dovednost
 - 6 základních uzlů a jejich praktické použití
 - umí bezpečně pracovat s kapesním nožem
 - základy šití (ušit jednoduchý výrobek)
 - KPZ
 - umí vařit jedno jednoduché jídlo v přírodě (čaj, vajíčka, brambory apod.)
 - VII. Pobyt v přírodě
 - chování v přírodě podle skautského zákona
 - vystříhání (umí se rychle a účelně obléct a zabalit batoh)
 - rozlišování a zabezpečení ohně v přírodě
 - skautské značky (praktické užívání)
 - základy orientace, turistické označení
 - stavba stanu
 - ví, jak se chovat při bouři
 - pozná křemen, výpeneč, pískovec, ví z čeho se dělají cihly a keramika
 - pozná 20 rostlin, včetně léčivých a jedovatých, rozlišuje byliny, keře, stromy
 - pozná 20 volně žijících živočichů, z toho 5 chráněných
 - uvede důkaz, jak přírodu chránit a jak dodržuje zásady ekologie doma
 - VIII. Zdraví
 - přecháze a prodiskutuje s rodiči nebo s vůdčím brožurku o nebezpečí kouření, alkoholu, drog, zneužívání dětí a sexuální výchově (zajistí zdravot. radu)
 - umí ošetřit drobná poranění – oděrkou, puchýř, spáleninu – sletním obvazem
 - zná zásady péče o zdraví a osobní hygieny a dodržuje je (Obměna: o významu péče o zdraví připraví vývěšku, pokřik, scénku, písničku nebo nakreslí obrázek).
 - IX. Tělesná zdatnost (podle zdravotního stavu)
 - denní cviky, pořádková cvičení
 - chůze 5 km, překonávání přírodních překážek
 - uplave 25 m
 - X. Vedení a výcvik
- První stupeň zdatnosti**
- I. Skautská výchova a skautské hnutí
- vysvětlí a dodržování skautského slibu, zákona, hesla a příkazu
 - český a mezinárodní skauting (zná osobnost B.-P. O. B.-P. E. Setona, A. B. Svobída a V. Kosořovu)
 - skautské symboly, Den sestřičství, tradice oddílu a střediska
 - organizace střediska, okresu a oblasti
 - odznaky, vlajky družin, oddílů, střediska
 - rozumí tomu, co jsou to duchovní hodnoty a uvědomuje si nebezpečí konsumního způsobu života
- II. Sebevýchova
- je zodpovědná při plnění úkolů, dovede druhému vyjít vstříc
 - dovede se podřídit vedení rádčyně i veš druhé
 - dovede přemahat neúspěchy ve škole a v životě

	Vedení		5.2. Přípraví a vede družinový podnik (včetně organizačního zajištění).	5.3. Přípraví a vede část oddílového podniku (včetně organizačního zajištění).
			6.2. Zastává po určitou dobu družinovou funkci (např. kucháře, pokladníka, kronikáře ap.) nebo připraví nováčka k nováčkovské zkoušce.	6.3. Zastává po určitou dobu oddílovou funkci (např. kronikáře, tajemníka, hospodáře ap.) nebo připraví skauta pro část 1.stupně (určenou vůdcem).
6. Skautská dovednost	Tábornictví	1.1. Obstará si vhodnou výstroj a výzbroj na výpravu (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).	1.2. Obstará si vhodnou výstroj a výzbroj jednotlivce na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).	1.3. Zajišťuje výstroj a výzbroj družiny na tábor (nezkouší se, potvrzuje se dle skutečnosti).
		2.1. Umí vybrat místo a postavit na něm stan.	2.2. Postaví jednoduchou táborovou stavbu.	2.3. Postaví složitější táborovou stavbu anebo řídí stavbu.
		3.1. Zúčastní se výpravy s přenocováním (ne nutně pod stanem).	3.2. Zúčastní se letního tábora.	3.3. Zúčastní se dvou letních táborů nebo expedice. (Expedici se rozumí putovní tábor pěší, vodácký, na kolech ap., zimní táboření a zahraniční skautský pobyt.)
	Vaření	4.1. Rozdělá oheň a zabezpečí jej.	4.2. Dovede použití jednoduché polní vařeče.	
			5.2. Zajistí a připraví jídlo pro družinu.	5.3. Zajišťuje a připravuje jídlo pro tábor a zná zásady uskladnění potravin.
	Orientace	6.1. Orientuje mapu dle buzoly.	6.2. Prokáže schopnost číst mapu tak, aby mohl podle ní uskutečnit cestu mezi dvěma určenými body.	
		8.1. Zná skautské značky.	7.2. Dokáže určit světové strany bez použití buzoly (podle slunce, měsíce a hvězd).	
			8.2. Rozumí turistickému značení.	
	Další odbornosti		9.2. Splní dvě z níže uvedených podmínek: <ul style="list-style-type: none"> – sleduje pravidelně předpověď počasí v rozhlase nebo v TV a vysvětlí základní používané pojmy, – signalizuje morseovkou nebo semaforem, – ovládá několik způsobů jednoduchého šifrování, – zná značky topografických map, 	9.3. Splní dvě z níže uvedených podmínek <ul style="list-style-type: none"> – přibližně určí vývoj počasí na příští den podle přírodních úkazů, – prokáže znalost morseovky nebo semaforu přijetím souvislé zprávy, – zná zásady metod transpozčního a substitučního šifrování,

Lesní školy

Lesní škola pro vedoucí světlušek a vedoucí rangers se uskuteční ve druhé polovině srpna t.r.: **Závazné písemné přihlášky zasílejte** na ústředí k rukám tajemnice NDK **nejpozději do 30.4.1993**. Je možnost vytvoření cvičné družiny z vlastních dětí.

Iva Macková, zpravodajka pro RS
Karla Lebedová, místostarostka

Ztráty a nálezy

V závěru jednání na jarním kongresu byly nalezeny brýle. Majitel ať napíše organizační radě na ústředí Junáka, nebo se telefonicky domluví na čísle 02-35 20 89 – Mirek Brych

Týden s rodinným skautingem

proběhne 13. – 20. 8. 1993 v Krkonoších. Přihlášky posílejte do 15. května na adresu:

manželé Vajnerovi
Dudychova 124
534 01 Holice v Čechách

Závěrem

Vážení čtenáři, jsme velmi rádi, že se konečně podařilo dokončit převod předplatného z Junáka hlásí na Skauting. Počínaje tímto číslem se stanou ti z vás, kteří měli konto JH vyšší než 60 Kč a nepožádali o jeho vrácení odběrateli Skautingu počínaje jeho 5. číslem, tj. posledním číslem, které vyšlo před sloučením obou časopisů. Těm, kteří napíší, že by měli zájem o všechna čísla od začátku ročníku, se je pokusíme zajistit a poslat.

V souladu s informacemi v JH č.17 těm z vás, kteří v současné době Skauting odebírají, předplatíme následující ročník. (Samozeřejmě pouze v případě, že jste písemně nepožádali o jiný způsob vyrovnání – například zvýšení počtu doposud odebíraných výtisků).

Milan Žaloudek – SIC

Hlášení tábora

Číslo(a) oddílu(ů): Číslo, název a adresa střediska:	
Místo tábora okres: katastr obce: příslušný obecní úřad: domčovací poštovní úřad (vešleň PSČ):	
Tábor se nachází na turistické mapě (č.) ve čtvrti	
Popis přístupové cesty (doprava - autobus, vlak; situační náčrt, ...)	
Doba konání tábora od do	
Počet táborících - dětí: z toho děvčat, chlapců	
věci: skautů roverů / světlušek skautek rangers	
- dospělých	
Vedoucí tábora: Zástupce vedoucího tábora: Zdravotník:	Kvalifikace: Kvalifikace: Kvalifikace:
podpis vedoucího oddílu	Tábor povolen střediskovou radou dne: razítko střediska

Krtek a skauti aneb Integrace zdravotně postižených dětí do skautské činnosti

Mezinárodní seminář Německých skautů sv. Jiří – DPSG – Deutsche Pfadfinderschaft Sankt Georg a zdravotní rady Junáka na toto téma byl uspořádán ve dnech 6. – 12. 2. 1993 v Praze. Cílem bylo vzájemné poznání této problematiky v ČR a SRN, vyhledání oblastí možné spolupráce a případné finanční podpory našeho úsilí.

Podnětem ke spolupráci byl zájem zahraničního zpravodaje DPSG – Dr. Baldura Hermanse o naši integrační činnost, při jeho návštěvě v Praze v r. 1992. Po výměně dopisů a informací a pěších návštěvách se nakonec němečtí skauti rozhodli podpořit naše snahy tím, že uspořádají pro své spolupracovníky – multiplikátory – seminář v Praze. V tomto roce bude uskutečněna celoněmecká skautská akce „Kreativa 93“ a „Total Normal“ za zapojení postižených dětí a výtěžek bude věnován na podporu našich snah. Hlavními iniciátory byl spolkový kurát Paul Huster a dále Andrea Sander a Christoff Messner, Gerwin Karafiol a Thomas Brake, kteří vedou podpůrnou akci.

Seminář byl dvojazyčný. Všechna sdělení vyšla v českém a německém sborníku, aby mohli všichni sledovat výklad a zúčastnit se diskuse v přímém překladu.

Foto Nicole Bongard, SRN

Organizační zajištění semináře i dalšího programu převzal bratr Ondřej Vanke s rovery. Mezi hosty (9 mužů a 9 žen) byl jeden z vůdců vozíčkářů. I když koleje Na Větrníku, kde se seminář konal nejsou bezbariérové, všichni se o něj rádi a se samozřejmostí starali.

Vlastní jednání začalo v neděli 7. 2. mši, kterou oslavoval bratr biskup Lobkowicz a bratr Paul Huster. Jeho promluva byla výzvou a podporou celému našemu dalšímu jednání, které směřovalo k naplnění skautských ideí.

Odbornou část uvedl bratr starosta Jiří Navrátil a předseda zdravotní rady bratr Jan Pisko. Bratr Václav Běhář nastínil historii a vývoj skautského hnutí u nás. Upozornil na škody vzniklé v minulosti a to nejen na zdraví, ale hlavně na morálních hodnotách naší společnosti a v rodinách. Budeme se také muset učit novému vztahu k hendikepovaným. Vytýčil naše úkoly v přípravě vůdců, ve výchově dětí a ve spolupráci s rodiči.

Bratr Pisko zdůvodnil náplň skautského zdravotnického programu v souvislosti s tvůrčím se programem „Obnovy zdraví“ ministerstva zdravotnictví ČR. Výchova skautů se zaměřuje na výchovu k zodpovědnosti za své zdraví a na předávání zkušeností a využívání znalostí ve službě zdraví druhých. Podrobně byly probírány náplně hlavních funkcí zdravotní rady Junáka –

zabezpečovací, výchovné a sociální a jejich plnění a úkoly. Práce s hendikepovanými dětmi je jedním z těchto hlavních.

Bratr Gerwin Karafiol nás seznámil s dějiny práce s postiženými v DPSG, s dlouhou a někdy i krušnou cestou, kterou prošla integrace tělesně postižených v SRN a která vyvrcholila ve vybudování vlastního přírodního centra pro tuto práci ve Westemöhe. Uvedl obliče, s kterými se setkávali a stále ještě setkávají. Jejich možnosti byly v mnohém ohledu příznivější. Mají mnoho nadšených spolupracovníků. Zdravotnické a lékařské zajištění integrace nevyžadovalo takové opatření jako u nás. Jejich poznatky jsou pro nás velmi podnětné pro překonávání bariér, s kterými se setkáváme.

Sestra J. Janoušková nás informovala o sociální péči a podpoře státu, která je u nás poskytována hendikepovaným. Zvláště zdůraznila nutnost tyto možnosti lépe využívat a rozšiřovat. Sestra Milena Janoušková se zabývala sociální politikou státu a možnostmi spolupráce s humanitárními a charitativními organizacemi v ČR. Ukázala na možnosti využití podpory a spolupráce zvláště v regionech.

Bratr Jan Pfeiffer probral jednotlivé typy integrace zdravotně postižených do družin, do speciálních oddílů a do spolupracujících oddílů. Pozornost věnoval odborné přípravě a výchově vůdců pro integrovanou práci.

Sestra Ilona Huřinová nás seznámila se svými přístupy a zkušenostmi s integrací mentálně postižených do skautských družin.

Druhý den 8. 2. byl zahájen ranní meditací bratra Husteru.

Bratr Rostislav Tománek pak nastínil koncepci a metody integrační činnosti v Junáku od předválečných let. Naše současné skautské programy potřebují pro práci s hendikepovanými nejen přizpůsobení, ale i modernizaci. Dlouhodobě budeme muset překonávat bariéry v nás i kolem nás a ve společnosti. Výchova vůdců v tom hraje velkou roli. Dále byly předneseny „Naše zkušenosti a výsledky z let 1990 – 1993 s integrací postižených dětí do celoroční a táborové činnosti. V r. 1991 jsme na táborech měli 612 dětí, které prožily 9 754 dní a v r. 1992 to bylo 648 postižených dětí, které prožily 10 621 dní v našich táborech.

Potom zazněly podstatné části zpráv o zkušenostech s jednotlivými typy integrační práce v terénu během roku a na táborech: od sestry M. Pobřislové z Jablonce n. Nisou, sestry M. Partlové z Karlových Varů o obližných začátcích, sestry S. Lingové z Hodonína o významu integrace postiženého dítěte pro jeho další rozvoj, sestry Čihálové – Horké z Příbrami o tom, jak se zapojilo jejich více – vozíčkář, o táboru vozíčkářů, který uspořádal bratr P. Zíka s OS a rodiči v Chotěboři, o doporučení bratra Z. Žahourka z Votic pro práci s neurotickými a mentálně postiženými dětmi.

Foto V. Zíková, Chotěboř

Sestra A. Kovářová vyprávěla o integraci těžce tělesně postižených dětí z Jedličkova ústavu v Praze do 2. odd. skautek Duha v Jičíně, což doplnila krásnými diapozitivy a kronikami. V současné době rozšiřuje svou činnost s pomocí rovery.

Vychovatel M. Přibyl v zastoupení za bratra V. Volejníka z Luže nám přednesl a dokumentoval jejich zkušenosti s tábory postižených dětí z Hamzova ústavu pro léčbu pohybových poruch.

Sestra M. Bindasová ze Vsetína nám ukázala výhody využití hippoterapie (jízdy na koních) na táborech těžce postižených dětí.

Sestra Eva Šimerová ze Strakonice uspořádala návštěvu skautů v ústavu pro mentálně postižené děti v Oseku.

Sestra M. Vlnářová se s námi podělila o radostné zkušenosti s postiženými dětmi na táborech v letech 1991 a 1992 ve středisku Plamen v Pardubicích.

Bratr Cristoff Messner nás seznámil s cíli integračního úsilí v DPSG s různými typy integrace, jak byla doporučena celonárodním sněmem v Mairnburgu a s významem a přínosem integrace pro děti a vůdce.

Bratr Thomas Brake hovořil o postavení tělesně postižených v Německu po stránce sociální, školské, přípravy na povolání a o nepřiznivých společenských bariérách.

Sestra Pavla Pisková hovořila o organizaci, přípravě, výcviku a vlastní práci s těžce zdravotně postiženými dětmi v USA a zkušenostech a poznatcích z práce v táboře Juliette, Kansas, USA. Přednášky německých hostů byly přímo překladány. Ke všem sdělením a dokumentům (fotografie, kroniky, kresby, videozáznamy) byla neobyčejně živá a věcná diskuse, která ukazovala na naléhavost výměny zkušeností. Naši hosté velmi oceňovali dobré odborné, zdravotnické zajištění našich úsilí.

9. 2. úterý bylo věnováno seznámení účastníků s projekty centra integrované činnosti se zdravotně postiženými střediska Maják včetně prohlídky objektů v Kolovratech a s budováním bezbariérových kluboven v Havlíčkově Brodě. Tyto projekty chtějí bratři z DPSG podporovat. Další den byl věnován poznání Prahy.

11. 2. ve čtvrtek byli hosté s našimi zástupci přijati panem arcibiskupem Dr. Vlkem, který ocenil naše úsilí a cíle semináře.

Odpovědně se uskutečnila návštěva Jedličkova ústavu, prohlídka dílen a setkání se skauty zdejších dvou družin, které založila sestra Kovářová.

12. 2. v pátek na ústředí Junáka byla slavnostně podepsána smlouva o spolupráci a finanční pomoci, výměně literatury a pobytů dětí a o podpoře projektů v Havlíčkově Brodě a v Kolovratech. Ústřední radu zastupoval bratr Jiří Navrátil, byli zde členové zdravotní rady, všichni němečtí hosté – multiplikátoři, zástupci Majáku a tisku. Němečtí bratři nás pozvali k účasti na celoněmeckém sněmu v Dortmundu 5. 4. 1993, v jehož předsednictvu bude i prezident Weizsacker a zván je i prezident V. Havel.

Dr. R. Tománek

KUCHAŘSKÝ DEN aneb Vaří vám na táboře taky maminky?

Nevaří? Pak je váš oddíl jistě jedním z těch, které navázaly na dlouholeté tradice a pořádají Kuchařské dny. Bratr Miroslav Sobotka z Litoměřic o tom píše:

...přáním nezapomenutelného Zakladatele Junáka, bratra profesora A. B. Svojsíka bylo, aby se skauti na svých výpravách do přírody a na letních táborech dovedli o své žaludky postarat sami, bez profesionálních kuchařů...

...v r. 1945 v nymburském středisku Junáka, jehož jsem byl tehdy vůdcem, došlo k provedení zcela neznámé záležitosti, která, jak se brzy ukázalo, plně zaujala všechny členy všeho stáří tehdy 600 členového střediska, ale i členy rodin příslušníků oddílů. První provedení Kuchařských dnů byla událost nejen pro Junáka, ale pro celé město, podpořená dokonce z kazatelny místního kostela...

...husarský kousek se povedl nymburským, když Kuchařské dny uspořádali v r. 1970 na květnový Den matek, čehož si všiml denní tisk, rozhlas a televize. Bratr Mírko Vosátka věnoval tomuto tématu ve svém díle Skautův rok dosti řádků...

*Milá maminko,
Váš syn (dcera) je příslušníkem organizace Junák. Víme, proč máte zájem, aby se stal Junákem, tedy tím jedincem, kterého v životě jen málokdy nějaká nesnáze překvapí, který je vždy připraven. Protože je nám dobře známo, že ti chlapi (dívky), kteří doma mamince pomáhají při vaření, ať již z vlastního zájmu zaslouží se do tajů Vašeho království, či že Vás zastupují, když Vy nemůžete, získávají řadu dobrých zkušeností i pěkných vlastností, proto jsme stanovili provedení KUCHAŘSKÉHO DNE na*

Výsledkem KD jistě nebude skutečnost, že účastník bude umět připravit složitá jídla. Pro něho samotného bude postačující, když bude umět připravit cibuli, česnek, krájet zemi, čistit a připravit zeleninu, krájet maso, loupat brambory, smažit cibuli, připravit zasmažku, zacházet s vařečkou, naběračkou a pod. Bude se učit zatápět a živit oheň. Sama rozhodněte, jak odpovědnou práci mu můžete svěřit. Nebudete mít jistě nic proti tomu, když Vás požádáme, abyste svého junáka (skautku) poučila o správném postupu při úpravě stolu a dala mu přípravu nedělního stolu vykonat. Také ho poučte o tom, jak se správně jí a u stolu chová...
...Charakteristické jsou poznámky mnohých matek: Mně se nedaří nabídka, aby se náš syn – dcera věnoval někdy vaření doma, ale když to určí vůdce jeho oddílu, pak je to svaté a o účasti se nediskutuje..."

Kresba P. Joubert

Na to, aby se skautiči naučili vařit a na táboře pak jejich žaludky nestrádaly, existuje několik osvědčených způsobů.

- Jak vypadá takový Kuchařský den jistě dostatečně vyplývá z předchozích řádek.
- Jiný způsob pořádání KD je spojen s návštěvou bratra vůdce či sestry vůdkyně v rodinných členech oddílu. Je sice časově náročný, ale vyplatí se (a nejen tím, že bratr vůdce nemusí celý týden vařit).

Asi měsíc před táborem se vypracuje pořadník podle časových možností dětí. Ve-

doucí denně v určené hodiny navštíví postupně několik rodin svých svěřenců a ochutná jejich vlastnoručně vařené vytvořené. Přitom má možnost podebatovat s rodiči o úskalích a kladech skautingu i dítěti, na což obvykle jindy není čas a zároveň pozná rodinné prostředí, v němž dítě vyrůstá a které má na něj nezanedbatelný vliv. Tak zabije vůdce několik much jednou ranou – a prospěch z toho má nejen tábor (KD), ale i on sám.

• Také lze do podmínek účasti na táboře vypsat několik požadavků na kuchařské znalosti dětí, např. umět krájet chléb (nožem), krájet cibuli, upravovat vejce na několik způsobů, 2 – 3 druhy polévek, umět uvařit těstoviny, rýži, knedlíky (aspoň z Vitány). Tyto podmínky potvrdí podpisem maminka jako ručitel – předpokládá to tudíž domácí rychlokurz.

• Další možnost, oblíbená u jednoho pražského střediska, je oddílová či meziodílová hostina na závěr činnosti před táborem. To si na poslední schůzku každý přinese přibližně 1 – 2 porce vlastnoručně vyrobeného jídla.

V klubovně se prostře stůl, uprostřed se umístí všechny misky a tácky, plné lákavých specialit, všichni usednou a pak misky kolují a každý ochutnává. Od polévek, přes špagety a guláše, bramborové placky a palačinky až po zeleninové saláty a pudink. Nakonec všichni hodnotí nejchutnější – a také nejlépe „pro oko“ upravený chod.

Tábory jsou za dveřmi – a co si kdo uvaří, to si taky sní.

Takže – DOBROU CHUŤ!

mr

Bratr Sobotka vyzývá všechny oddíly, které si vyberou ten jeho způsob pořádání KD, aby tak učinili na Den matek a dali mu vědět – Miroslav Sobotka, Žalhostice 67, 411 01.

P.S. Den Matek se slaví každoročně 2. nedělí v květnu – tj. letos 9. 5.

NÁVRAT ZVONOVÉHO STANU

Pro loňskou „Cestu prvních skautů“ jsme se rozhodli ušít zvonový stan, který by dotvářel dobovou atmosféru našeho úkazového tábora. „Zvonáky“ používali na prvních táborech naši skautští předchůdci.

Když jsme stan postavili, byli jsme ohromeni – vypadal jako ze starých fotografií a zároveň byl prostorný, vzdušný a elegantní. V době, kdy sehnat materiál, odvoz či uskladnění pro podsady není už tak idylické a jednoduché jako za první republiky, bychom měli uvažovat i o jiných možnostech. Rozhodli jsme se, že si zvonáky pořídíme i na další tábory. Stan se hodí nejen jako vůdcovský nebo

rádcovský, ale i pro táborový inventář či zásoby. Na letním táboře poskytnete střechu nad hlavou třem až čtyřem táborníkům, na výpravách v něm může přenocovat i celá družina. Tento praktický a romantický stan nepoužívali jen naši skauti, ale dodnes je vidět například na táborech německých Pfadfinders. Podobný stan se vyrábí pro vývoz dokonce u nás ve Svítavu.

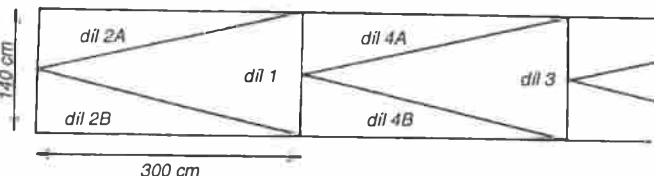
Na jeho postavení je zapotřebí jen jeden dlouhý kůl a několik kolíků. Někdy výroba

stanu není náročná. (Ten pro naši cestu ušila jedna skautka za pár odpolední). Ideálním materiálem je písková stanovina vyráběná v Lomnici nad Popelkou. Je výhodné objednat si kazovou látku za 62 Kč za běžný metr (šířka 140cm). Na ušití jednoho zvonového stanu potřebujeme 28 běžných metrů látky. Nastříháme 11 trojúhelníků (podle obrázku), které sešijeme, a vrchol jehlanu vyztužíme zdvojenou látkou. První a poslední díl nesešíváme – vznikne tak otvor pro budoucí vchod. 15 cm od vnějšího obvodu našijeme z vnitřní strany 70 cm široký pás látky. Na dolní okraj tohoto pásu pak přišijeme jedenáct oček a na rohy trojúhelníkových částí dvanáct šňůrek.

A pak už jen nezapomeňte na starou praktiku prvních skautů – stavba zvonového stanu počíná vyhloubením dílku pro kůl!

Špendlík

145. smečka vlčat, Ostříž, Praha

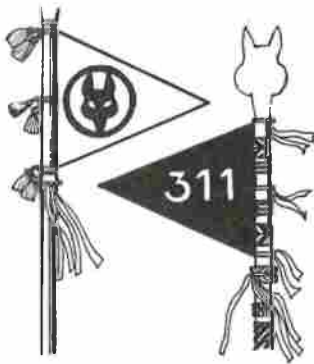
VLAJKY ŠESTEK

Ve smečce používají šestky vlčat VLAJKY, stejně jako družiny ve skautských oddílech své vlajky.

Vlajka má tvar rovnoramenného trojúhelníka o základně 20 cm a ramenech 25 cm. Nosí se připevněna na skautské holi 160-180 cm dlouhé. Na jedné straně vlajky (vpravo od žerďe), která je v barvě žluté, je kruh o poloměru 5 cm a síle 1 cm a v něm je umístěna silueta hlavy vlčka. Střed kruhu je ve vzdálenosti 6,5 cm od středu základny trojúhelníka.

Barva kruhu i hlavy vlčka je v barvě šestky. Druhá strana vlajky (vlevo od žerďe) je v barvě šestky. Na této straně je uprostřed umístěno číslo smečky ve žluté barvě. Výška čísla je 4 cm. Provedení čísel je na vůli šestky vlčat.

Žerď vlajky může být vyřezávána a ba-

Kresba Marika Petmanová

revně zdobená (podle zručnosti vlčat). Na žerď, pod dolní okraj vlajky, se zavěšují stuhý:

1. Za získání nováčkovské zkoušky – bílá stuha.
2. Za splnění podmínek a získání Stříbrné stopy – červená.
3. Za splnění podmínek a získání Zlaté stopy – modrá.

Vlajky mohou šestky nosit na výpravy a výlety, na tábor a jiné akce smečky a střediska. Na Poradní skále při Velkém výtě se umísťují vedle totemové hole. Při odchodu vlčat do junáckých oddílů se předávají stuhý odcházejícím vlčatům. V klubovně se vlajky šestek umísťují vedle Totemové hole a vzdává se jim úcta, podobně jako totemové holi. Pro vynášení vlajky šestek nejsou předepsány žádné podmínky. Vůdce smečky zde má možnost stanovit podmínky sám.

Jan Kříž, Odbor vlčat NChK

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

držíte v ruce 8. číslo 31. ročníku SKAUTINGU a je tedy nejvyšší čas myslet na ročník následující. V něm se náš časopis dočká několika podstatných změn. Rádi bychom Vás s nimi seznámili.

- 1) Přistí, 32. ročník SKAUTINGU nebude mít jen deset čísel, ale jedenáct! Před prázdninami dostanete DVOJČÍSLO!
- 2) Od září 1993 dojde k rozšíření SKAUTINGU o další 4 strany! Ty poskytnou prostor na tolik žádanou metodiku. Najdete zde návody pro vůdce vlčat a světlušek a pro rádce družin PROVÁZANÉ s rubrikami Akéla a Rádcovnik v magazínu SKAUT-Junák, dvoustranu věnovanou přírodě a její ochraně, plnou námětů na činnost, pozorování...
- 3) Od 6. čísla se pravidelnou přílohou Skautingu stal informační bulletin Junák hlásí. Na jeho stránkách by se měly objevovat zprávy náčelnictev, různé pokyny ústřední rady a podobně. Rozsah JH by se měl ustálit na 4 tiskových stránkách.
- 4) Bohužel Vás však nečekají jen „radostné“ novinky. Již v říjnu loňského roku došlo ke zdražení poštovních poplatků a počátkem roku se pronikavě zvýšily náklady na výrobu (materiál, elektřina, zdanění polygrafických a dalších služeb...). Všechny tyto vlivy se samozřejmě promítly i do ceny časopisu, i když Vy jste to v tomto ročníku ještě nepocítili. Navíc se nelze ani do budoucna spoléhat na to, že se růst nákladů zastaví, spíše naopak. Redakční rada proto rozhodla stanovit cenu jednoho výtisku časopisu SKAUTING pro příští ročník na 10 Kč. Za tuto cenu však svůj časopis dostanete, jen pokud si ho koupíte přímo v kanceláři Junácké edice. V prodejnách JUN, z nichž některé malou část nákladu (dohromady zhruba 150 výtisků) odebírají pro přímý prodej, Vás bude SKAUTING stát asi o několik Kč více!

A nyní nejlepší nakonec!

Jako v minulých letech budeme i nadále distribuovat náš časopis sami. Jediný a nejlevnější způsob, jak si zajistit včasný přístup ke každému číslu je PŘEDPLATNÉ. Pokud si SKAUTING předplatíte, budete jej nejen dostávat poštou přímo domů, ale navíc i ušetříte! Za jedno číslo zaplatíte jen 9,60 Kč (105 Kč za celý ročník)! Navíc již nemusíte objednávat celý ročník, ale nabízíme Vám i možnost předplatného na půl roku (55 Kč)!

Možná se Vám bude zdát cena časopisu velká, ale chtěli bychom Vás znovu upozornit na to, co budete za své peníze dostávat:

Časopis o 24 stranách (+jednou dvojčíslí), 4 strany pravidelné přílohy a dále, jako i v letošním roce, monotematické přílohy, které vlastně dostáváte ZDARMA! Náklady s nimi spojené hradí objednavatel (většinou ÚR).

Doufáme, že budete se SKAUTINGEM spokojeni alespoň tak, jako letos, a že nám zachováte přízeň.

Junácká edice

Jak si předplatit Skauting?

Není nic jednoduššího. Stačí vzít přiloženou složenku a po doplnění některých údajů (jméno a příjmení, adresu, RODNÉ ČÍSLO jako variabilní symbol, částku podle počtu objednávaných výtisků – vždy 105 Kč za jeden) s ní zajít na poštu. Současně nám na korespondenčním listku zašlete oznámení o tom, že posíláte peníze a kolik požadujete výtisků! Pokud jste již našimi předplatiteli, nezapomeňte tuto skutečnost uvést (velice nám usnadníte práci). Pokud správně vyplníte své rodné číslo (přesvědčte se, zda souhlasí s tím, které jste napsali na korespondenčním listek), nemusíte nám již zasílat kopii ústředí složenky! Pokud se zařídíte podle výše uvedených pokynů a navíc tak učiníte do konce června t.r., můžete se v klidu těšit na 32. ročník Vašeho oblíbeného časopisu. Vyhnete se tak nepříjemnostem spojeným s dodatečným zasíláním již vyšlých čísel.

Upozornění pro předplatitele Junák hlásí

Pokud Vám byl zbytek předplatného převeden na Vaše konto pro odběr SKAUTINGU a chcete jej odebrat i v příštím roce, postupujte následovně:

- vezměte částku uvedenou za oslovením na adresním štítku a odečtete od ní 12 Kč (čísla 9 a 10 tohoto ročníku, která ještě dostanete),
- výsledek odečtete od plné částky, kterou byste zaplatili za předplatné (záleží na počtu odebíraných výtisků – 105 Kč při jednom, 210 Kč při dvou atd.), a dostanete skutečnou sumu na zaplacení. Obdobně postupujte, pokud si budete chtít objednat SKAUTING jen na půl roku.

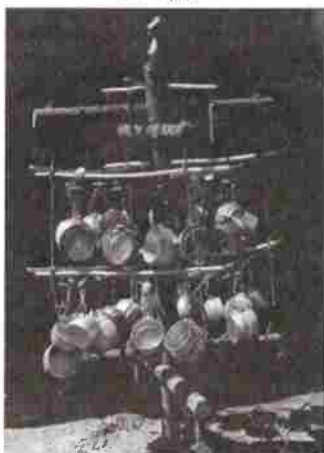
Jak vypadá podsada, jistě každý skaut dobře ví. Vynálezem nymburských skautů je pravděpodobně takovýto patrový vůdcovský stan neboli "vůdcák". V různých obměnách jej lze na jejich táborech vidět od třicátých let dodnes. Výhody? Jsou určitě patrné z obrázků - přehled po táboře, klidné spaní "v patře" a dole kancelář.

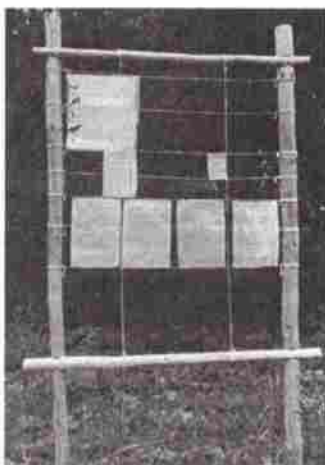
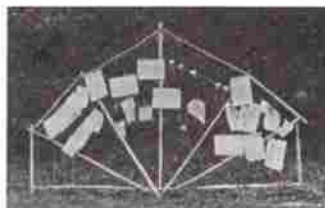
Foto František Bobek, Nymburk

TÁBOROVÝ INSPIROMAT

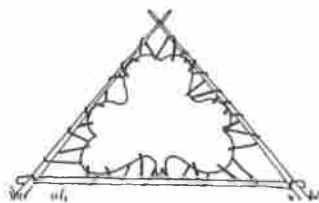
EŠUSOVNÍK čili šálkovník
Nejrozšířenějším typem je asi prkno s hřebíčky a čísly nebo jmény... Poněkud romantičtější působí stromek "hrnečkovník".

A jak se vám líbí tenhle prokoumaný typ závěsného zařízení?

OZNAMOVATEL
může vypadat různě. Kromě klasických z krajinek, kuláčků, kůry jsou tu vyplétané konstrukce nejrůznějších tvarů. Oznamy se připínají količky nebo kancelářskými svorkami.

Plátno, vypnuté v rámu, poslouží stejně dobře.

I takhle může vypadat táborové náměstí. Mech je nutno zalévat!

TRADICE a současnost

Nedávno jsem byl pozván na slavnostní akademii významného skautského oddílu, uskutečnou k jubilejnímu výročí činnosti. Při odchodu z této slavnosti jsem si vzpomněl na akademii k výročí jiného skautského oddílu, uskutečnou v r. 1985. Bylo to období totality, kdy za všechno, z čeho jen trochu vyzařovala skautská myšlenka, hrozil častokrát drastický postih.

Přesto mezi těmito oslavnými akademii byl propastný rozdíl, který nebyl zapříčiněn pouze jiným obdobím jejich konání, ale hlavně rozdílným přístupem těchto oddílů ke skautingu a ke své tradici.

Shodou okolností se v obou případech jedná o oddíly, které se významným způsobem zapsaly do historie čl. skautingu. Oba také v uplynulých letech, kdy byl skauting zakázán, pracovali pod hlavičkou TOM ČSTV.

Na té první oslavě, uskutečněné v r. 1985 se o tradici oddílu nehovořilo, protože to tehdy nebylo možné. Přesto vyzařovala ze všeho příslušnost tohoto oddílu ke skautingu, i jeho snaha o udržení skautské tradice i myšlenky.

A to od vzorné upravené kroje přes výstavku až po vysokou dobrovolnou kázeň, ochotu a obětavost všech členů i činovníků oddílu při výstupech i pořadatelské službě. Jejich kraj se od skautského odlišoval pouze tím, že chyběl skautský šátek a junácká symbolika. Tu však měli členové oddílu nahrazenou svou vlastní oddílovou symbolikou, včetně stupňů zdatnosti a slibového odznaku. V kroji byli oblečeni všichni členové i činovníci. Z výstavky oddílových časopisů, kronik, výrobků i jiných zajímavostí každý jen trochu zaslíbený mohl poznat, k jaké myšlence se tento oddíl hlásí a za jakým skutečným cílem jde. Prostě z celé akce jednoznačně vyvěralo, že o její zdar mají skutečný zájem všichni členové oddílu.

Přes zmíněné společenské podmínky, kdy je skauting a skautská myšlenka opět legalizována a můžeme se hlásit veřejně nejen ke své tradici, ale i proklamovat svou skautskou přítomnost, na mě bohužel zapůsobila oslavná akademie druhého oddílu zcela opačně.

Kromě malé výstavky, dokumentující významnou skautskou minulost oddílu, kterou připravil jeden z jeho starších členů,

a úvodního projevu tohoto činovníka, prakticky nic nenasvědčovalo tomu, že se jedná o skautský oddíl.

Pokusím-li se pominout skutečnost, že členové oddílu ani jejich vedoucí a funkcionáři nepřišli na tuto slavnostní akademii v junáckých krojích, což bych si dovolil v takovém případě považovat za samozřejmé, rozhodně nemohu pominout skutečnost, že s výjimkou výše zmíněného úvodního projevu jsem neslyšel ani jedině přihlášení se ke skautingu. Někteří z rodičů ani nevěděli, že oddíl, v kterém jejich ratolest působí, je oddílem skautským. O celkové uvolněné kázi členů oddílu při skutečně zdařilých výstupech jejich oddílových kolegů ani nemluvě.

Odcházel jsem z této oslavy akademie se smíšenými pocity, které byly navíc umocněny rozhovory s některými mladšími činovníky oddílu. Ti mi vysvětlovali důvody, proč vedoucí oddílu ani jeho členové nechťejí skautské kroje nosit: Nechťejí prý žádné uniformy a přezlé formalty.

Je potom otázkou, nakolik se tyto ztotožňují s ideou skautingu, skautským slibem a zákony. Vždyť přeci mezi uniformou a krojem je zásadní rozdíl, stejně jako je zásadní rozdíl mezi tábořením, hrami a jinými skautskými výchovnými prvky, používanými dnes i v jiných oddílech mládeže – a skutečným skautingem, jeho slibem a ideou.

To všechno se mi promítá v hlavě při úvahách nejen nad těmito dvěma oslavami, ale i nad činností řady našich oddílů a jejich vedoucích, jejich tradicemi, historií a současností.

Je všeobecně známo, že v uplynulých obdobích, kdy Junák nesměl existovat, našla řada našich oddílů svá působišť pod hlavičkou různých organizací. O tom, že tato jejich činnost byla pro udržení junácké myšlenky podstatná a záslužná, je mimo veškerou pochybnost. Ne všem těmto oddílům se však junáckého ducha i myšlenku podařilo udržet. Ony totiž ty dvě nucené přestávky byly skutečně hodně dlouhé. Oddíly prošlo několik generací a někteří jejich vedoucí již o skautingu nevěděli téměř nic.

Po jeho obnově se většina těchto oddílů opět vrátila pod skautský prapor, přestože častokrát neznala skutečnou podstatu skautingu.

Pojem dobrovolnosti si vykládají (ale nejen oni) častokrát svým osobitým způsobem. Nechťejí si připustit, že dobrovolnost je také kázeň. Vstoupím-li do jakékoliv organizace, spolku, strany a p. dob-

rovolně, pak se také dobrovolně zavazuji, že budu dodržovat její stanovy a řády. To samé by mělo platit i pro činovníky a funkcionáře. Také oni své funkce převzali dobrovolně a tím se nepřímou zavázali, že je budou řádně vykonávat v duchu stanov, řádů i slibu.

Dovedu pochopit oddíly, které z jakýchkoliv důvodů setrvaly u svých původních organizací a při tom se také přihlásili do Junáka.

Tyto oddíly by si však měly uvědomit, že jsou povinny dodržovat především řády a stanovy obou organizací, u kterých působí, nejen dvoji placení příspěvků. Jsem přesvědčen, že dodržování skautských zásad a povinností není a nebude na závaží v jejich činnosti v druhé organizaci. Na druhé straně je nutné, aby se takovéto oddíly samy rozhodly a zvážily, zda chtějí být skutečným skautským oddílem nebo pouze oddílem, který sice má bohatou skautskou tradici a minulost, ale jehož přítomnost již se skautingem nemá téměř nic společného.

A jakékoliv udržování takového skautské tradice, včetně registrace takového oddílu v Junáku považují pro naše hnutí za zavádějící a falešné.

Milan Svoboda

Foto Milan Dejda, Liberec

Tolerancia

...Naše náčelnictvo vo svojom prvom vyhlásení zdôraznilo, že v našej organizácii budú mať pre prácu rovnaký priestor občania našej vlasti bez rozdielu rasy, národnosti, politickej či náboženskej príslušnosti...

...Sestry a bratia, budme navzájom maximálne tolerantní! Tolerancia znamená pripustiť prostote to, že iný môže mať na niektoré veci odlišný názor od môjho, môže na niektoré veci pozerať z iného uhla. Tie rozličné pohľady vychádzajú často z rasovej príslušnosti, z národnostných rozličností, z politického názoru a veľmi často i z náboženskej príslušnosti...

Mašal

Ze střed. časopisu Novomestský skaut

Ad „Pomůže nám někdo?“

...Středisko jsme s manželem založili dne 1. 3. 1990. Mezi prvními byl Milan T., jeho žena Vlasta a později se přidal i J. H. Věděli jsme o nich, že to jsou komunisté, ale domnívali jsme se, že politické přesvědčení by nemělo hrát ve skautingu žádnou roli. Byli jsme plni nadšení a tak jsme ani o tom moc nepřemýšleli. Milan byl jmenován do ORJ jako hospodář a v našem středisku dělal totéž. Zakrátko jsme však zjistili, že svoji práci nevykonává tak, jak přislíbil. Vše totiž, co sháněl, tak jen pro sebe, pro svůj připravovaný oddíl...

...Pak se začalo mluvit o Čestném prohlá-

šení. Na našem Okresním sněmu jsme schválili, že toto prohlášení podepíší všichni členové ORJ a také všichni činovníci středisek. Čestné prohlášení však podepsali jen v našem středisku šlo toto Čestné prohlášení z ruky do ruky s různými nepěknými úsměšky...

...Dále pak na střediskové schůzi konané dne 3. 12. 1992 bylo bez podstatných připomínek všech činovníků dohodnuto, že náš rozchod nemusí být trvalý a že je třeba jistého času k tomu, abychom zase k sobě našli vzájemnou důvěru a porozumění, jak tomu bylo při založení střediska...

St. Veselá

Stydíme se za to, že jsme skauti?

Nestydíte se i Vy tak trochu za to, že tak patříte k tomu podivnému druhu lidí, který nemluví sprostě, koná dobré skutky a říká si bratře – sestro?

Zdá se Vám trapné vyrazit na výpravu přes město s družinovými vlajkami a v krojích? A co akce pro veřejnost? Kdy jste uspořádali třeba výstavku z vaší činnosti nebo dětský den?

Vědí o nás vůbec naši spoluobčané?

Přiznejte si – moc ne.

Namítnete možná, že máte na náměstí vývěsku. Ale je to dostatečná propagace naší činnosti? Není za tím jen falešná skromnost, že „když děláme něco dobrého, lidé si sami všimnou“?

Ne všimnou, v dnešním shonu a spěchu, v dnešním světě bombastických reklam je jejich pozornost otupena. A tak se stávají i takovéto příhody:

Jeden rover, shodou okolností nešlyšící, ale jinak velmi schopný a samostatný človíček, přijel na roverský sraz do jistého malého města, kde dobře funguje poměrně početné skautské středisko.

Pestrou byl ale okraden o zavazadlo, kde měl mimo jiné adresu klubovny i vůdčů. A navíc jej tato nehoda zdržela, takže u dalšího vlaku už ho nikdo nečekal. Přesto se nevzdal. Vypítával se lidi, ba dokonce i policie, ale nikdo mu nedokázal říct, kde je skautský dům s klubovnou. Chodil tedy po městě a hledal. Marně.

Nakonec se, utmáčen a zklaman, v pozdní noci rozjel zpět – přes polovinu republiky. Škoda.

Stačilo tak málo – aby lidé, jichž se ptal, věděli, jak mu poradit.

Káča

Foto Flotila Liberec

Názory, otištěné na této dvoustraně, se nemusi ztotožňovat s názory redakce.

Jak působit na lidi, aby o nás věděli?

Můžete vyzkoušet některou z následujících možností – nebo vymyslet další.

- využijte místní tisk
- pokuste se získat vývěsní skříňku na nádraží nebo v jeho těsné blízkosti – a nezapomeňte v ní uvést adresu klubovny nebo střed.
- není-li ještě u vás v obci plán města, vyrobte jej (můžete na něm kromě obecních pamětihodností vyznačit také skautské klubovny) a dolů připište, že jej má v péči váš oddíl či středisko
- uspořádejte dětský den, koloběžkové závody, drakiádu či jinou podobnou akci pro veřejnost a nezapomeňte přijít v krojích
- uspořádejte „den“ nebo „týden otevřených dveří“, kdy bude každá schůzka či akce přístupná i zájemcům z veřejnosti; doplňte vše výstavkou deníků a kronik, fotografií nebo výrobků. Akci včas oznámte, třeba v místním rozhlase, novinách, vylepte plakátky a pozvánky.
- zkuste se spoluobčanů udelet anketu, co vlastně vědí o skautech ze svého města či o skautech vůbec – třeba jako hru na reportéry. Výsledků můžete využít třeba ve střediskovém časopise.

Napište nám, jak se vám to podařilo.

red.

SKAUTING NARUBY

Rikitan v legendárních Hoších od Bobří řeky vychází na kraj města s lukem a šípy, aby na romantiku dobrodružství nalákal kluky, trávicí své volné „dlouhé chvíle“ hloupými bitkami mezi sebou.

Baden Powell říká: „Ryba se chytá na to, co chutná jí, nikoliv rybářů“. A co víc – tuto zásadu musí znát rybář, nikoliv ryba. Dávno víme, aniž by se to muselo zkoušet na lesních školách, že skauting musí být – a jen tehdy je skautingem – od začátku, vždy a neustále hrou, lákavou hrou, která postupně odkrývá a proboují svá pravidla, platná pro hru každodenního života, pravidla skautského společenství, skautský zákon a slib. Touha kluka či děvčete být lepší ve hře, zdatnější, obratnější, šikovnější, rychlejší, víc umět a znát, se přetváří, doplňuje a završuje touhou být i ve společenství druhých, a později ve společnosti vůbec, lepším, dokonalejším, prospěšnějším.

Třináctý bobřík – ušlechtilosti – byl vyvrhnutím té hry, do níž bylo vládko

dvanáct chlapců. Se vztyčeným prstem a s vážnou tváří předstupuje však dnes řada bratrů a sester před mládež a nabádajícím hlasem kategoricky vyžaduje rozhodnutí předem: nejdřív se přihlas pod náš prapor, přijmi učení, nauč se a dodržuj naše pravidla, podívej se nám starší, zkušenější a poslouchej nás, neboť my jsme už tuto hru absolvovali a víme o ní vše – a teprve pak tě do této hry přibereme. A tak – ještě než se hra začne, jednou provždy ohraničí a vymezí, které jsou košer a zejména které nikoliv, s kým se nesmí hrát. Ještě než se začne zpívat, rozhodnou, které písně ano a které ne, jaké tričko a jaká bunda jsou „skautské“ a jaké ne, které boty, torna, stan, jaký nástup ráno a jaký večer...

Dřív, než oslovíme nováčka, oni už vědí, jaký ten nováček smí a (to hlavně) nesmí být... Než usedneme k dialogu, už vědí, jaké „zaujímeme stanovisko“ a na čem se nedohodneme. Tento „kožený skauting naruby“ nemůže snad být hrou ani pro ty, kteří ho hlásají. Třeba sami ve svém životě dodržují většinu skautských zásad.

Možná poměří svůj vlastní jednání stejně přísně a asketicky jako činy a snahy jiných. Zapomněli však, nebo možná nikdy nepochopili podstatu skautingu. Jejich chyba, jejich ztráta. To, co však vadí nejvíce, je, že svým vystupováním a jednáním uzavírají skauting v řadě případů do izolace a činí jej nepřítelstvím, „ideologickým“. Zachovejme zásadu, ať zůstaneme skauting hrou – pestrou, tvořivou, postupně se rozvíjející, podněcující nové pohledy, nápady, hledající nové cesty, myšlenky i přátelství, která umožňují hlubší poznání a pochopení. Jestliže Seton „vyhloubil studnu, aby z ní mohli pít i druzí“, neučinil tak proto, aby její voda byla pitná teprve po převaření. Vybírejte si ty pravé průvodce a rádce v této velké hře! A přibírejte do ní všechny nové (i neduvěrné) bez předsudků a předběžných podmínek, bez závazků a prohlášení. A vy, kterým vadí vztyčený prst a mentorský hlas, pojďte pomáhat znovu tu velkou hru rozehrát tak, jaká se má hrát opravdu!

Vlk

Ad „Je cosi shnilého“

(za mnohé reakce snad postačí jedna)
Musela jsem článek přečíst dvakrát, abych uvěřila, že existují oddíly, kde rádcí jsou bratři téměř šedesátiletí, vůdce přes čtyřicet let a patnáctiletí skauti by zatížili středisko tak, že by „odčerpali“ výchovné metodické kádry, které nutně potřebují k zajištění výchovné činnosti v oddílech“. Bratři, nezdá se vám, že rozdíl dvou generací je na rádce trochu příliš? Nebylo by rozumnější, aby tyto nejzkušenější bratři vyškolili rádce ze starších hochů, kteří by

je nahradili? Myslím si, že stav v tomto středisku je vskutku kuriózní. Podle mého názoru by bylo rozumnější, kdyby ti zkušenější skauti vedli rádcovské a vůdcovské kursy a předávali své zkušenosti mladé generaci, tak jak se to dělá v jiných okresech. Roverský oddíl by byl také přínosem pro středisko a to by mělo být rádo, že skautská myšlenka založená v patnáctiletých tak, že nechťají hnutí opustit. I z nich by mohli být rádcí. Nebo to mají ti starší bratři jako doživotní funkci?

Věra Šindlerová

Skromné přání
včete přivádí
často velmi
vyspělého
činnovíka do
rozpáku.

BRATŘE, UDELEJ MI KOTRMELEC!

Má vlast v běhu generací

Praotec Čech:

Sláva!

Země plná mléka, ryb a strdí!

Praprapravnuk Čech:

Ale v řece tečou spasklý
a vzduch smrdí.

Prapraprapravnuk Čech:

Vážení a milí předci,

povězte mně,

co je mléko,

strdí,

ryby,

řeky,

vzduch

a země?

Jiří Žáček, Rýmy pro kočku

INDIÁNSKÝ EKOSYSTÉM 1854

V druhé polovině 19. století navrhl prezident Spojených států Franklin Pierce americkým Indiánům, aby prodali státu svou zem a ponechali si nejoblíbenější území jako rezervaci. Indiáni pověřili náčelníka severozápadního kmene Duva-miš, zvaného Seattle, aby na návrh odpověděl.

„Každý kousek této země je pro můj lid posvátný. Každá zářící jehlička borovic, každý prouček písku na pobřeží, každý závan mlhy v temnotách lesů, každá mýtna a každá buzičící muška je v paměti a zkušenostech mého lidu naplněna něčím svatým. Míza, která proudí kmeny stromů, v sobě nese vzpomínky rudého muže. Vaši zesnulí zapominají na kraj svého narození, když odcházejí za svou touhou po hvězdách. My jsme součástí země a země je část nás. Rovněž květiny jsou naše sestry, jelen, pták naši bratři. Skalnaté útesy, šatnaté lučiny, teplo sálající z těl našich koní, člověk sám – to vše patří k jedné velké rodině. Třpytící se voda, která proudí v řekách a potocích, není pouhá voda, je to krev našich předků. Jestliže vám prodáme svou půdu, musíte si pamatovat, že je posvátná, a musíte to naučit i své děti. Řekněte jim, že v každém tajemném zrcadlení na čisté hladině jezera je skryt příběh či vzpomínka ze života mého lidu. V mluvnici udu slyším hlas svých praotců. Řeky, které tiší naši žízeň, jsou naši bratři. Řeky nosí naše kánoe a živí naše děti.

Jestliže vám prodáme půdu, musíte si pamatovat a naučit své děti, že řeky jsou naši i vaši bratři, a proto na ně musíme být stejně laskaví, jako na vlastního bratra.

Tak jako mlha v horách prchá před raním sluncem, rudý muž vždycky ustoupil před bílým. Ale popel našich otců nám zůstane svatým, jejich hroby jsou v posvěcené zemi.

Víme, že bílý člověk našim zvykům nerozumí. Jedna část země je pro něj stejná jako druhá, protože přichází v noci jako cizinec, bere si ze své země cokoliv potřebuje. Země není jeho bratr, ale jeho nepřítel. Když si ji podrobí, jde o kus dál. Za sebou nechává hroby svých otců, a nic mu to nevadí. Odcizuje zemi svým dětem, a nic mu to nevadí. Zapomíná na hroby svých otců. Jedná se svou matkou zemí a se svým bratrem oblohou jako s věcmi, které lze kupovat, rabovat a prodávat jako ovce či blýskavé korálky. Jeho nenasytný hlad pohltí celou zemi a nezbude po něm nic než poušť.

Co je do života, když člověk nemůže zaslechnout spory žab na jezeře. Indián má raději měkký šum větru, který klouže po hladině jezera, a jeho vůni, promytou poledním deštěm, nebo nasáklou smolným dechem borovic. Pro rudého muže je vzduch drahocenný dar, neboť všechny věci sdílejí jeden dech. Zvíře, strom, člověk – ti všichni sdílejí tentýž dech. Zdá se, že bílý muž si nevšímá vzduchu, který dýchá. Jako člověk, který už po mnoha dny umírá, je vůči zápachu necitlivý. Prodáme-li vám půdu, musíte si zapamatovat, že vzduch je pro nás drahocenný a sdílí svou duši se vším životem, který napájí. Vítr, který dal mému dědovi první nadechnutí, přijímá i jeho poslední vzdech, vítr musí předat i našim dětem dech života.

Bílý muž bude muset jednat s tvory této země jako se svými bratry.

Viděl jsem tisíce hnijících bizonů na prérii, kde leželi postřílení bílým mužem z projíždějícího vlaku. Nechápu, proč čmoudící ocelový oř má být důležitější než bizon, kterého zabijíme, jen abychom sami zůstali naživu. Co je člověk bez ostatních tvorů? Kdyby nebylo všech zvířat, člověk by zahynul na velkou samotu duše, protože co se stane zvířatům, to se stane i lidem. Všechny věci spolu souvisí. Naučte své děti, že půda pod jejich nohama je popel našich dědů. Naučte je, že země je naše matka. Jaký osud potká zemi, to se stane i jejím synům. Když lidé plivnou na zemi, plivají sami na sebe.

Tolik víme: země nepatří člověku, člověk patří zemi. Všechny věci jsou spojeny jako krev, jež váže jednu rodinu. Člověk neutkal osnovu života, je jen jeho vlá-

kénkem, a co učiní osnově života, učiní sám sobě.

Jedno víme: náš bůh je stejný jako váš. Dnes si možná myslíte, že vám patří, jako chcete, aby vám patřila naše půda. To je nemožné. Je bohem všech lidí a jeho soucit je stejný pro rudého i pro bílého muže. Tato země je mu drahá. Škodit této zemi znamená vršit opovržení na jejího tvůrce. Pokračujte ve znečišťování svého lože a jedné noci se zadusíte ve vlastních výkalech. Ale ve svém zániku budete jasně zářit, zažehnuti silou boha, který vás přivedl do této země a pro nějaký zvláštní účel vám dal nad ní vládu.

Náš rozum je v koncích, když bizoni jsou pobiti, divocí mustangové zkroceni, tajná zákoutí lesů ztžklá pachem lidského množství a výhled na krásu hor je zakryt mluvicími dráty. Kde je houština? Pryč. Kde je orel? Pryč. Co to znamená, když musíme dát sbohem lovu a rychlému koni? Konec života a začátek živoření.

I když poslední rudý muž zmizí z povrchu země a jeho památka bude jen stínem mraku plujícím nad prérií, na těchto březích a v těchto lesích budou stále duchové mého lidu. Neboť tuto zemi milují jako novorozence tlukot matčina srdce.

Prodáme-li Vám tuto zemi, milujte ji tak, jako jsme ji milovali my. Pečujte se o ni tak, jako jsme se o ni starali my. Vtisněte si do paměti obraz země, jak vypadala, když jste ji od nás přijali. Ze všech svých sil a z celé své moci, z celého svého srdce ji zachovejte dětem a milujte ji tak, jako Velký Duch miluje nás všechny. Náš Velký Duch je týž Bůh, kterého nazýváte svým. Tato země je mu drahá. Nikdo nemůže být vyřazen ze společného osudu. Možná že jsme přece jen bratři.

Uvidíme!"

Tato řeč byla do Bílého domu doručena v překladu dr. Henryho Smitha s doplňujícím komentářem, že jeho faktografická interpretace jen málo vystihuje výmluvnost a obrazovost velkého náčelníka. Téměř úplné znění (v jiné verzi překladu) uveřejnil časopis Gemma č. 3/1993.

Nám tento text poskytl bratr Sir z České Lipy tak, jak jej dostal od rakouských skautů z ELS Sola 91.

DEN ZEMĚ

22. dubna 1970 vyšlo do ulic 25 milionů lidí, aby se zúčastnili slavnosti Dne Země. Organizátoři byli studenti, kteří nebyli jen živým svědomím národů, ale i svaly změn společnosti.

Často velmi radikálně vystupovali proti těm, pro které je konto v bance vykazující zisky z výrobní činnosti vším, ale v přírodě je nezájímá nic. Boj byl velmi tvrdý. Proti akcím mladých se tehdy postavilo na 90 % amerického průmyslu. Studenty však podporovaly miliony prostých Američanů, a pak se ukázal zajímavý výsledek. Když se

hlasovalo o zákoně o čistém ovzduší, postavil se proti stu kongresmanů jediný, a v Sněmovně reprezentantů pak jen dva proti 425.

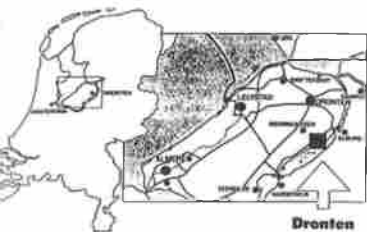
Zákony byly vyhlášeny a jsou velmi přísné.

Mladí jsou dál živým svědomím i svaly společnosti, burcující k ochraně přírody a tím i přirozeného prostředí pro člověka. Dnes se akce ke Dni Země konají ve více než 130 zemích světa.

Skaut je ochránce přírody a cenných výtvarů lidských. V uvedeném zákoně má právní oporu pro plnění tohoto šestého bodu skautského desatera.

Grizzly

Neni bez zajímavosti, že v zákoně č. 159/91 Sb., upravující trestní zákonodárství, byl zaveden mimo jiné trestně právní čin „Ohrožení životního prostředí“. Za porušení předpisů, týkajících se ochrany ovzduší, vody, půdy, rostlin, živočichů, nakládání s jadernými, radioaktivními, toxickými nebo nebezpečnými biologickými materiály, se zavádí trest odnětí svobody nepodmíněně. Dalšími druhy trestů mohou být nápravná opatření, zákaz činnosti a peněžení tresty. Nejvyšší sazba je 11 až 15 let odnětí svobody pro pachatele, který „způsobí na životním prostředí újmu velkého rozsahu“. Podstatně míměji je posuzováno ohrožení životního prostředí z nedbalosti. Zákon nabyl účinnosti 1. 3. 1990.

Dronen

Evropské jamboree – evropská premiéra

Mezi prvním a jedenáctým srpnem příštího roku budou lidé bez skautského šátku kolem krku v okolí města Dronen v Holandsku něčím výjimečným. Sjede se sem totiž na deset tisíc skautů a skautek z celé Evropy.

Evropské jamboree, první v historii, bude umístěno u města postaveného pod úrovní moře. Perfektní příležitost setkat se s množstvím skautské mládeže a společně se podílet na připravovaných aktivitách! V Holandsku bude možno setkat se s přáteli z více než 35 evropských zemí. Děti mezi jedenáctým a šestnáctým rokem se mohou zúčastnit desetidenního programu, plného činnosti, příležitosti a osobních výzev. Výpravy, vázané stavby, plachtění, jízda na vozech, muzika, hvězdárství, solární a větrná energie... není možné se zmínit o všem, co účastníci očekávají.

Evropa je v pohybu. Je to velmi dynamický kontinent nabitý energií. Duch spolupráce

a dynamičnost se setkají na Evropském jamboree. Na vltavce našeho kontinentu

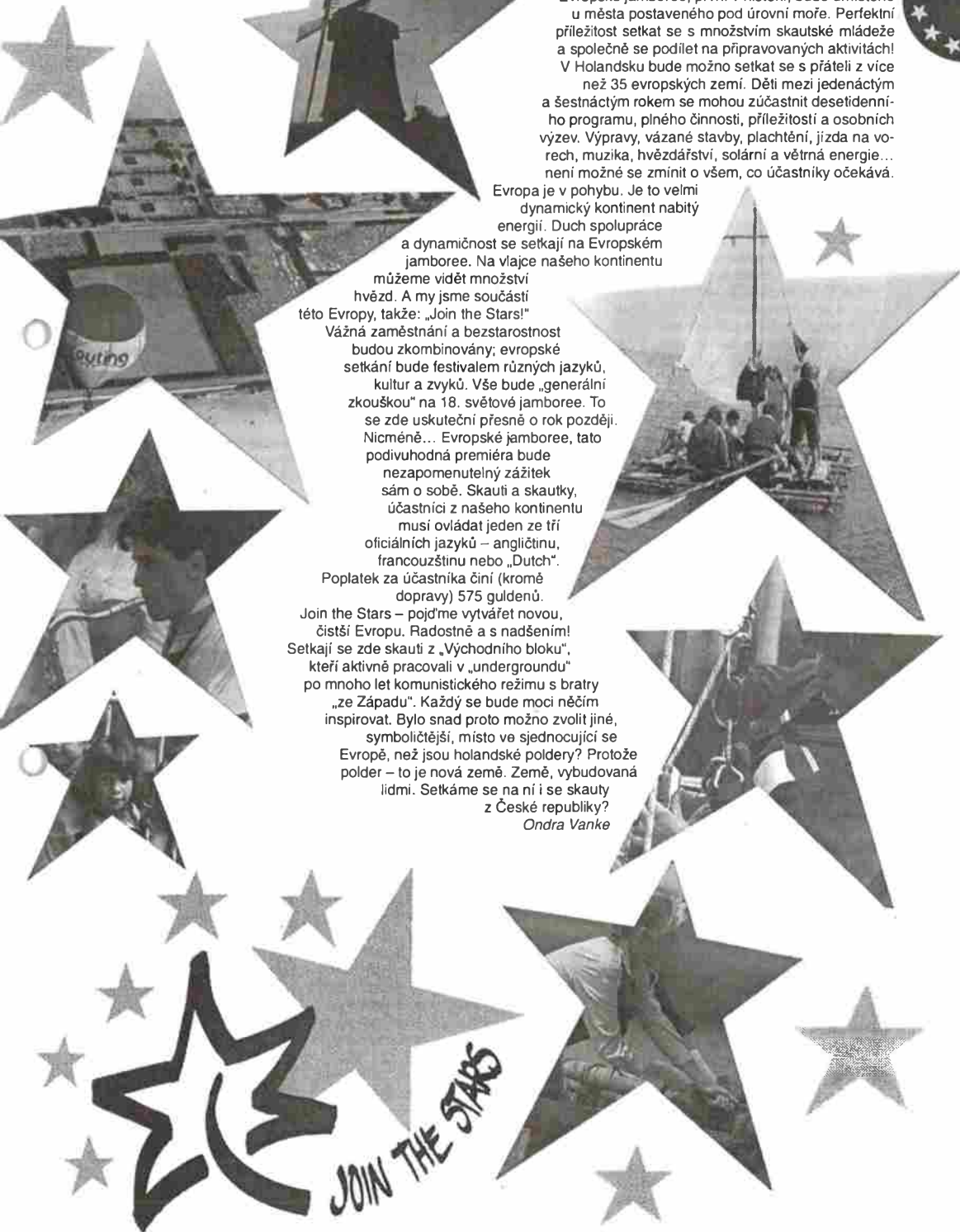
můžeme vidět množství hvězd. A my jsme součástí této Evropy, takže: „Join the Stars!“

Vážná zaměstnaní a bezstarostnost budou zkombinovány; evropské setkání bude festivalem různých jazyků, kultur a zvyků. Vše bude „generální zkouškou“ na 18. světové jamboree. To se zde uskuteční přesně o rok později. Nicméně... Evropské jamboree, tato podivuhodná premiéra bude nezapomenutelný zážitek sám o sobě. Skauti a skautky, účastníci z našeho kontinentu musí ovládat jeden ze tří oficiálních jazyků – angličtinu, francouzštinu nebo „Dutch“.

Poplatek za účastníka činí (kromě dopravy) 575 guldenů.

Join the Stars – pojďme vytvářet novou, čistší Evropu. Radostně a s nadšením! Setkají se zde skauti z „Východního bloku“, kteří aktivně pracovali v „undergroundu“ po mnoho let komunistického režimu s bratry „ze Západu“. Každý se bude moci něčím inspirovat. Bylo snad proto možno zvolit jiné, symboličtější, místo ve sjednocující se Evropě, než jsou holandské poldery? Protože polder – to je nová země. Země, vybudovaná lidmi. Setkáme se na ní i se skauty z České republiky?

Ondra Vanke

PRÍRUČKY PRO SKAUTKY

Hned v prvních měsících po obnově Junáka nám pomohly České Budějovice (Kruh lesoskolaček) přetištěním zmoderizovaných programů schůzek pro skautky a světlušky, vydaných v letech 1968–1970 NDK (Práce s rojem a s oddílem, A. Moravcová a M. Černá).

75. výročí založení dívčího skautingu 1915 – 1990 Tento sborníček byl první novou publikací o začátcích dívčího skautingu. Text byl doplněn unikátními dobovými fotografiemi. I když nevyšly reprodukcí tak, jak bychom si přály, vzbudila tato knížka mnoho pozornosti. Vhodné je její použití i jako dárku při různých příležitostech.

Oznaky odborné zdatnosti pro světlušky byly další v pořadí a obsahují přesné podmínky plnění odborné.

Průručka pro vedoucí světlušek (Karla Lebedová a kolektiv)

Je to systematické poučení, zabývající se organizací a výchovou světlušek, rozdělené do sedmi základních kapitol a dvou příloh. První kapitola je věnována skautingu a jeho cílům obecně, dívčímu skautingu zvlášť. V druhé se dočteme o vývoji dětí v předškolním a školním věku a návaznosti věkových kategorií ve skautském programu. Třetí je věnována orga-

nizaci, čtvrtá Cestičky světlušek a odznakům odborné zdatnosti pro světlušky, pátá se zabývá základy výchovy, tj. jejími zásadami, metodami a obsahem, v šesté kapitole se mluví o osobnosti a autoritě vůdkyně, sedmá je věnována přestupu světlušek ke skautkám. Přílohy obracejí pozornost k handicapovaným dětem, hrám, rukodělným pracím aj.

Rangers (Iva Macková)

Užitečná průručka pro práci se staršími skautkami je úvodem k vlastnímu programu Rangers.

Oznaky odborné zdatnosti pro skautky (I. Skálová a kol.) přepracované z vydání 1968–70. Jak je poznamenáno v úvodu, je to věze, na niž se dále pracuje. (tč. rozebráno)

A pak tu jsou postupně vydávané sešity pro přípravu k vůdcovským zkouškám. Sešity se mají řadit do kroužkového bloku. Do směru byly vytištěny na papíře, věnovaném anglickými skautkami, tyto texty: **Světlušky** (Karla Lebedová), **Psychologie** (Dana Dobrovolská), **Tělesná výchova** (J. Kostková),

Umění a estetika v dívčím skautském oddílu a roji (M. Černá) vám přinese mnoho praktických námětů, stojí v oddílech obvykle poněkud v pozadí; pouhá snaha vůdkyň nebo řádkyň bez odborné pomoci však nestačí!

Mezinárodní asociace skautek WAGGGS je věnována jejímu vzniku a úkolům dnešním včetně našeho podílu v její činnosti.

Co skautky dělaly po sedmdesátileté své existenci (V. Macková) je přehlednou historií činnosti našich skautek. Najdete zde výklad úkolů a cílů dívčího skautingu, které se nemění i vzpomínky na vedoucí osobnosti našeho hnutí a přehled důležitých dat.

Další sešity **Výchovný význam organizace** – J. Pešková, **Vedení dívčího oddílu** – Z. Ormelková a kol., **Zpěv v oddíle** (V. Ševčíková a D. Bednářová), **Zásady společenského chování** (Š. Doležalová) postupně doplní soubor témat, který bude znamenat velkou pomoc při správném vedení oddílu.

Stupně zdatnosti pro světlušky a vůdčata **Stupně zdatnosti pro skauty a skautky** Tyto dva sešity jsou podrobným výkladem k dosavadním stezkám, který zpřesní vůdcům, vůdkyním i řádkům požadavky znalostí do stezek.

VĚTŠINU PRÍRUČEK LZE OBJEDNAT na adrese:

Junácká edice
Senovázské nám. 24
116 47 Praha 1.

Nápady „Klubu I“ TROUCH POEZIE

Všechno začalo kdysi dávno, když Jumbo a Jiří pocítili zvláštní a docela příjemné svrbění v zádech. Rostla jim tam křídla. Tedy básnická, aby nebylo omylů. Tenkrát založili „Klub I“, o kterém však mohu psát jindy, pokud to bude někoho zajímat. Ve vodní Dvojce měly nápady „Klubu I“ už podobu „Modré tříňáčky“. Na letních tábořech začínala posledním hřebíkem zatlučeným do stanové podsady a trvala pak bez přerušení až do posledního tábořového dne. Kresba, zápis do kroniky, deník, píseň – třeba ušít oddílů na míru – výstup u tábořového ohně, maska na třináctou noc, příspěvek do oddílového časopisu, povídka, mátoha, báseň...

To jsou jen některé náměty z „Modré tříňáčky“. Vzpomínám především na verše, které jsme Jiřímu nosili a které bral vážně, i když si to většinou vůbec nezasloužily. Pokud byl v oddíle budoucí básník, pomohly mu snad najít cestu, kterou by ovšem určitě našel i bez ní. Pro všechny ostatní to byl jen krok neznámým směrem a snad jim umožnil aspoň poznat, jak pěkná hra se slovy se dá hrát, a jak je nesnadná. Vždycky jsem měl pocit, že to stačí, že to je dost dobrý důvod, proč psát básně do „Modré tříňáčky“.

Mnohem později, na jednom z táborů pod Jaroslavcem, jsem však poznal, že mohou mít i jiný význam. To už jsem svoje básně Jiřímu dávno nenosil, ale kluci nové vodní Dvojky nosili svoje verše pro změnu mně. Nebral jsem to jako zasloužený trest za dávná provinění, bylo to přece podle nepsaných pravidel hry na „ber a dej“, kterou jsem nikdy nepřestal hrát, ale... trochu trest to ovšem někdy taky byl.

Tábořil s námi kluk, kterému ostatní říkali Pivec a zněla ta přezdívka posměšně a skoro urážlivě, zněla jako Batik. Ostatně přesně tak byla taky miněna. Dostal ji přece věčně otrávený obťoustlý kluk, který všechno jen kazil. V závodech byl většinou poslední. Na pramici spíš jen překázel. Ve stanu měl vždycky binec. Při službě v kuchyni se nesměl přiblížit k plotně a když ho kormidelník poslal do lesa na dříví, aby aspoň něco udělal, určitě se vrátil za hodinu, s jedinou syrovou větvi a celý zkrvavený, protože se o ni praštil. Taky se zdálo, že „černá bedna“ je na táboře jen pro něho. S nikým se moc nebavil. Neměl jediného kamaráda. Všem byl protivný. Vlastně jsme s Robinem jen čekali, kdy už to konečně zabalí, a pojedou domů.

Potom jsem vyhlásil další úkol do „Modré tříňáčky“ – báseň. Večer předtím jsme si povídali nad verši Suchého a Vodňanského a z času „tenkrát“ jsem měl Bráchovu povídku o kuřeti, které zmoudřelo, a několik Terciových básní. Pak mi kluci začali nosit svoje vlastní verše. Jednou jsem je odpoledne zavolal k tábořovému kruhu a tam jsem četl, co kdo napsal. Snažil jsem se najít na každé té básni něco dobrého. Kluci asi poznali, že se hodně snažím.

Pak jsem přečetl poslední báseň a k té jsem neřekl nic. To už nebyla říkanka, ale skoro opravdová báseň. Byla nejlepší, to bylo jasné, ale mezi ní a tou druhou nejlepší byla dálka nesmírná. Skoro propast si tam zela. Autora jsem si nechal na konec. Byl jím Pivec. Bylo to zvláštní. Nikdy na to nezapomenu. Až do té chvíle ke každé básni kluci taky něco podotkli. Dost šetrně, protože věděli, že na ně taky dojde, nebo si ještě pamatovali, jak na ně před chvílí došlo. Po té poslední básni bylo vše ticho. Trvalo dlouho a tak jsem shromáždění básníků rozpustil – s poci-

tem, jako když na konci věty zapomenou klebnout hlasem k tečce.

Vlastně těch pocitů jsem měl víc.

A ještě něco se stalo. Od toho odpoledne už nikdo neřekl Pivcovi Pivec. Vybral si jinou přezdívku, skoro vznešenou, a kluci ji přijali.

A ještě něco se stalo. Začal s námi hrát. Opravdu se od té doby snažil. Moc platné mu to stejně nebylo. Při závodech toho pro svoji družinu nikdy ani potom moc neuhrál. Binec ve stanu se ale zmenšil. Aspoň někdy. Při službě se z lesa vracel už za pouhé půl hodiny, ale zas se syrovou větví a zas kulhal, protože si o ni rozbil koleno.

Ale ještě něco se stalo – už to nikomu nevařilo. Ani inkovi – to byla ta jeho nová přezdívka, už jsem si vzpomněl.

Rapim

Mokasinový telegraf – titulní stránka oddílového časopisu – Brácha.

F. J. Pražák = Carte Maxima

Možná jste na některé filatelistické výstavě zhlédli i pohlednice se známkou nalepenou na obrazové straně. Carte Maxima, čili maximafilie je sběratelský směr sbírání poštovních známek nalepených na obrazovou stranu pohlednic (obrazových celin), s jejichž obrazem se maximálně shodují, a orazikovaných vhodným razítkem (také se říká analogické pohlednice).

V klubu mladých filatelistů KMF 57–19 v Přerově si v roce 1991 zhotovili pohlednici s portrétem A. B. Svojsíka, nalepili na ni téměř identickou známku, která toho roku v lednu vyšla a nechali orazikovat běžným denním razítkem – ale s datem 24. 4., což je svátek skautů a skautek, den sv. Jiří. Tak vznikla skautská maximakarta. V Přerově má maximafilie dlouhou tradici, kterou založil F. J. Pražák roku 1920. Jeho syn, filatelista světového jména, účastník mnoha světových výstav, CM dále rozvíjel, jeho články byly publikovány i v zahraničí. J. F. Pražák však byl i skaut a nikdy na skauting nezapomínal. Snad i proto byl v sedmdesátých letech z Klubu filatelistů ČSSR vyloučen – prý za propagaci imperialismu. Přesto místnímu klubu pomáhal jak jen mohl. V roce 1986 se poprvé objevil samostatně

námětový exponát členky klubu na výstavě. O tom, jak byl ohodnocen oproti takzvané angažovaným námětům netřeba mluvit. Vedoucí klubu J. Metelka byl pokárán, že kazí mládež. V roce 1987 bratra Pražáka těžká nemoc upoutala na lůžko. Dožil se obnovy skautingu, o které mládeži v klubu tolik vyprávěl, pomáhat však již nemohl. Zemřel 28. 4. 1992.

V dubnu letošního roku oslaví nejstarší sběratelský oddíl dětí na Moravě 25 let svého trvání. Většina členů KMF 57–19 je členy 1. junáckého (sběratelského) oddílu Přerov. V práci bratra Pražáka na poli sběratelské historie skautingu a Carte Maxima budou pokračovat. Stal se jim vzorem i jiskrou, která ukazuje cestu, nejen smysl sběratelství, ale i života.

Rumcajs

Zřejmě poslední skautské CM vzniklo při příležitosti Evropské konference katolických skautů. Znamka s Pražským jezulátkem je nalepena na identické pohlednici – dokonce ve stejném obléku jako na známce (má jich totiž několik desítek). Razítko, věnované rovněž náboženské tématice, obsahuje siluetu chrámu sv. Víta, která je i na použité známce.

– W –

DOKUMENTACE SKAUTSKÉ ČINNOSTI

Na mnoha místech si junácká střediska připomínají výročí založení prvních oddílů. K této příležitosti pořádají srazy, závody, setkání bývalých a dnešních skautů, vydávají almanachy, odznaky atd.

Ovšem obstarání různých historických dokumentů a předmětů bývá dost obtížné. Z poválečných let to je ještě poměrně snadné, ledač se zachovalo a jsou mezi námi ještě ti, kteří období pamatují. Horší je situace u předválečných let. Mnoho věcí bylo zabaveno při násilné likvidaci nacisty nebo zničeno z obavy před pronásledováním gestapem, také řady pamětníků jsou již profidli, mnozí se přestěhovali. Rovněž různé dokumenty z pozůstatosti z neznalosti vzaly za své.

Aby příští historikové a badatelé o rozvoji skautského hnutí u nás měli usnadněnou práci, bylo by žádoucí veškeré dění dokumentovat a potřebné materiály soustřeďovat, aby i při pohledu z budoucích let byl dnešní obraz skautingu u nás co nejzřetelnější.

Komu by mělo pomoci několik profstedků:

1. Kroniky družin, oddílů a středisek
2. Časopisy družin, oddílů a středisek
3. Zprávy v tisku, hlavně regionálním
4. Zápisy z oddílových, střediskových porad
5. Osobní deníky
6. Fotografie
7. Barevné diapositivy
8. Film
9. Video
10. Zvukové záznamy
11. Skříňky a vývěsky
12. Výstavy
13. Ostatní skautské materiály

1. KRONIKY

a) Původ slova

Pochází z řečtiny. Chronos – mytologické zosobnění času v božské bytosti. V antice zobrazován jako had s různými zvířecími hlavami, v novověku jako starý muž s přespávacími hodinami.

Kronika je

– chronologický zápis, vyprávění o historických událostech v jejich časové

posloupnosti. Jako historický pramen je známá např. kronika Kosmova, Dalimilova a další.

Obecní kroniky – soustavné záznamy o významných událostech ve městech a obcích. Obdobnou povahu mají kroniky zájmových organizací (tj. i Junák).

– populární dějepisné dílo

– literární dílo na podkladě skutečných událostí

b) Jak vypadá?

Je to obvykle vázaná silnější kniha formátu A 4, nelinkovaná. Je možno psát i na volné listy (pak lze psát i na psacím stroji), které se zpravidla po roce (v září, po táboře) nechají svázat do pevné knihy. Může být i na volných listech v deskách ve hřbetě sešroubovaných, pak lze dodatečně doplňovat listy podle potřeby.

c) Proč?

Nepíše se proto, že si to přeje vůdce oddílu, ale proto, aby zachycovala veškeré dění a společné zážitky nejen pro dnešní den, ale hlavně pro budoucnost. Děti se učí psát a vyjadřovat své myšlenky a dojmy a výtvarně upravovat své zápisy.

d) Kdo?

V každém případě by měl být zvolen nebo určen kronikář, který je zodpovědný za to, že kronika je stále doplňována.

Zápisy pak píše

- jeden kronikář – zápisy a úprava mohou být časem stereotypní
- každý zápis jiný člen – zápisy jsou pestřejší, ale i různé úrovně
- píše vždy celá družina

e) Zápisy v kronice

– je nutno psát čitelně a bez pravopisných chyb. Nejlépe tuší, inkoustem nebo propisovací tužkou. Pozor na fixy, které mohou prosáknout papírem.

- u každé zapsané akce uvést datum a kdo zápis provedl,
- počátkem roku napsat rozdělení členů do družin, jméno, přezdívkou, datum narození, adresu a při změnách doplňovat příchod a odchod členů,
- zvláště přezdívkou je nutno uvést, protože když chlapec nebo děvče odejde z oddílu, za nějaký čas se neví, o koho se jednalo,
- pokřtky, symboly a totemy družin a oddílů, tradiční obřady, signály, písně,

- složení slibu – nechat si text slibu podepsat v kronice,
- složení zkoušek, odborek, Tří orlích per,
- výsledky bodování a různých soutěží,
- zápisy významných návštěv a osobností,
- významná korespondence a pozdravy přátel,
- zapisovat každou schůzku, výlet a jinou akci,
- u výletů kreslit mapky, pochodové filmy, kresby, vlepovat fotografie, jízdenky, vstupenky, prospekty, razítka, výstřižky, jízdní řády a jiné dokumenty,
- na táboře zapisovat denně, dokud jsou dojmy v čerstvé paměti.

Může být též vedena samostatná kronika jen pro tábor, kde kromě denních zápisů, kreseb, fotografií atd. je i seznam táborníků a vedoucích, rozdělení do táborových družin i rozmištění ve stanech a plánek tábořiště s okolím. Přípoje jsou i denní rozkazy, přehledy služeb a hlídek, zajímavé zápisy z deníku služeb, seznam všech návštěv a zápisy jejich dojmů. Je zachycena i korespondence a jednání se zajišťováním místa a povolení k táboření. Důležité je i vyhodnocení hospodářské stránky tábora, náklady podle jednotlivých druhů a průměry na osobu a den, spotřeba materiálu pro výstavbu a potravin podle druhů. Velice užitečné je pak uvedení všeho, co se osvědčilo i nepovedlo, jako poučení i inspirace pro přípravu tábora v příštím roce.

f) Co s popsávanými kronikami?

Uložit v klubovně, případně předat do archivu oddílu nebo střediska, aby byly k dispozici příštím historikům. Nenechat v soukromém držení, protože člen odejde z oddílu a s ním i kronika.

g) Využití kronik

Jsou neocenitelným pomocníkem při seznamování nových členů s historií a tradicemi družin a oddílů. Na schůzkách předčítat každý nový zápis a rovněž i některé starší, např. v zimě při vzpomínání na letní tábor. Jsou důležitými exponáty na výstavách! V budoucnu se stanou zase pramenem pro další zpracování historie skautingu.

Pokračování příště

F. Bobek

